

Обліково-економічний факультет

Бакалаврська освітньо-професійна програма за спеціальністю 051 – Економіка, спеціалізація Інформаційні системи в економіці

1 Обсяг програми

240 кредитів ЕКТС

2 Термін навчання

4 роки

3 Форма навчання

Денна

4 Освітня кваліфікація, що присвоюється

Бакалавр з економіки

5 Професійна кваліфікація, що присвоюється

Економіст-аналітик

6 Вимоги до зарахування

Зарахування проводиться на загальних умовах вступу на основі загальної середньої освіти.

7 Профіль програми

Бакалаврська програма «Економіка» (професійне спрямування Економічна кібернетика) максимально адаптована до вимог сучасного ринку праці.

Бакалаврська програма «Економіка» (професійне спрямування Економічна кібернетика) є унікальним поєднанням комп'ютерних і економічних дисциплін, що забезпечує можливість роботи в різних сферах економіки без здобування додаткової дорогої освіти і перепідготовки.

Фахівець готується до роботи в умовах ринкових відносин і багатоукладної економіки, може працювати на підприємствах і в організаціях, незалежно від форми власності, які займаються виробництвом і реалізацією послуг, а також в органах державного управління, інвестиційно-консалтингових фірмах. Випускник – професійний економіст, що досконало володіє інформаційними технологіями, навиками управління трудовим колективом, ведення підприємницької діяльності.

Обсяг навчальної програми (240 кредитів ЄКТС) складається з циклу дисциплін загальної підготовки – 116 кредитів; циклу дисциплін професійної підготовки – 112 кредитів; практичні компоненти (*навчальна та виробнича практики, підготовка до кваліфікаційних екзаменів*) – 12 кредитів. При цьому обсяг навчальних дисциплін за вільним вибором студента становить 60 кредитів.

Випускники програми отримують диплом бакалавра державного зразка.

8 Ключові результати навчання

8.1 Знання з предметної області

- Передпроектний аналіз і моделювання економічних об'єктів і задач
- Інформаційно-аналітична підтримка бізнес-процесів
- Аналіз діяльності підприємства (підрозділу) інформаційного обслуговування
- Розроблення проектів інформаційних систем або їх фрагментів
- Розроблення консультаційних проектів у сфері інформатизації
- Розроблення прогнозних моделей розвитку економічних процесів та систем
- Планування діяльності інформаційного підприємства (підрозділу)
- Запровадження проекту інформаційної системи або програмного комплексу на конкретному об'єкті
- Супровід системи чи програмного комплексу протягом життєвого циклу

- Організація роботи фірми (підрозділу, персоналу) у галузі інформаційної діяльності
- Організація розроблення проектів інформаційних систем
- Організація дій з метою попередження або зменшення рівня ймовірного пошкодження

- Організація дотримання безпеки та гігієни праці
- Створення системи керування інформаційним підприємством (підрозділом)
- Моніторинг роботи інформаційної системи
- Проектування технологічного процесу збирання, оброблення, збереження та передавання інформації

- Захист інформації та програм
- Експлуатація інформаційних систем
- Робота з базами і сховищами даних
- Експлуатація прикладного програмного забезпечення

8.2 Когнітивні уміння та навички з предметної області

- реалізація загальних функцій планування та управління шляхом здійснення переважно адміністраторських та операторських і частково евристичних процедур праці;
- збирання, систематизація, накопичення первинної інформації як для виконання закріплених за ним посадових обов'язків, так і для потреб структурного підрозділу, де він працює;

- розробка та дослідженні прогностичних економіко-математичних моделей економічних об'єктів та систем з метою їх аналізу та удосконалення системи управління, проведенні економічних розрахунків;

- прийняття оперативних рішень у межах своєї компетенції; функціональній та інформаційній підготовці проектів рішень;

- керівництво підлеглими, компетенція яких не вища за технічних службовців чи молодших спеціалістів;

- виконання оцінки потенціалу програмно-апаратних засобів інформатизації;

- організація та контролювання функціонування інформаційної системи на усіх операціях технологічного процесу обробки інформації;

- розробка програмного забезпечення професійних задач діяльності за допомогою мов програмування високого рівня та систем управління базами даних.

8.3 Практичні навички з предметної області

- навички з методів аналізу,

- навички прогнозування та оптимального управління фінансово-економічними системами;

- навички прогнозування та оптимального управління економіко-виробничими системами;

- навички у сфері комп'ютерних технологій та інформаційних систем з метою розв'язання теоретичних та прикладних задач у галузі економіки

- навички оцінки бізнесу та підготовки, аналізу і прийняття інвестиційних рішень у компанії;

- навички аналізу, кількісної оцінки та моделювання ринкових фінансових ризиків.

9 Професійні профілі випускників з прикладами:

Фахівець здатний виконувати таку професійну роботу за такими угрупованнями (відповідно до ДК 003:2010):

Керівники:

- Менеджери (управителі) підприємств, установ, організацій та їх підрозділів

Професіонали:

- Математик-аналітик з дослідження операцій;

Фахівець може займати такі первинні посади:

- Розробник обчислювальних систем

- Адміністратор бази даних
- Адміністратор даних
- Адміністратор доступу
- Аналітик комп'ютерного банку даних
- Аналітик операційного та прикладного програмного забезпечення
- Програміст (база даних)
- Програміст прикладний
- Розробник комп'ютерних програм
- Фахівець-аналітик з дослідження товарного ринку
- Економіст обчислювального (інформаційно-обчислювального) центру
- Оглядач з економічних питань
- Економіст з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності.
- Економіст з планування.
- Економіст - статистик.
- Економіст з фінансової роботи
- Фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки
- Фахівці в галузі фінансів та торгівлі
- Фахівець з фінансово-економічної безпеки
- Адміністративний помічник
- Асистент економіста-статистика
- Організатор діловодства
- Помічник керівників підприємств, установ та організацій
- Фахівець із організації інформаційної безпеки
- Помічник керівників малих підприємств без апарату управління

10 Вимоги до випуску

Завершена навчальна програма обсягом 240 кредитів, успішний кваліфікаційний комплексний іспит з економічної теорії, успішний кваліфікаційний комплексний іспит з фаху

11 Доступ до подальшого навчання

Бакалавр за спеціальністю 051 «Економіка», професійне спрямування Економічна кібернетика, може продовжити навчання в університеті за освітньо-кваліфікаційним рівнем магістр.

12 Керівник бакалаврської програми

Кандидат фізико-математичних наук, професор Акименко Андрій Миколайович

Обліково-економічний факультет

Бакалаврська освітньо-професійна програма за спеціальністю 051 – Економіка,
спеціалізація Інформаційні системи в економіці
Дисципліни, що пропонуються для вивчення

1-ий навчальний рік

	Осіnnий семестр
051-ІС-Б-1	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)
051-ІС-Б-2	Історія України
051-ІС-Б-3	Вища математика
051-ІС-Б-4	Інформатика
051-ІС-Б-5	Політекономія
051-ІС-Б-6	Основи теорії систем
-	Весняний семестр
051-ІС-Б-1	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)
051-ІС-Б-3	Вища математика
051-ІС-Б-7	Історія української культури
051-ІС-Б-8	Історія економіки та економічної думки
051-ІС-Б-9	Мікроекономіка
051-ІС-Б-10	Правове регулювання економіки/Основи правознавства

2-ий навчальний рік

	Осіnnий семестр
051-ІС-Б-11	Філософія
051-ІС-Б-12	Теорія імовірностей і математична статистика
051-ІС-Б-13	Макроекономіка
051-ІС-Б-14	Фінанси, гроші і кредит/Фінансова діяльність
051-ІС-Б-15	Економічна кібернетика
051-ІС-Б-1	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)
	Весняний семестр
051-ІС-Б-16	Фахова українська мова та основи ділової комунікації
051-ІС-Б-17	Статистика
051-ІС-Б-18	Регіональна економіка
051-ІС-Б-19	Економіка підприємств
051-ІС-Б-20	Бухгалтерський облік
051-ІС-Б-15	Економічна кібернетика
051-ІС-Б-1	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)
051-ІС-Б-21	Навчальна практика

3-ий навчальний рік

	Осінній семестр
051-ІС-Б-22	Економетрика
051-ІС-Б-23	Державне регулювання економіки
051-ІС-Б-24	Економіко-математичні методи і моделі
051-ІС-Б-25	Економіка та організація праці/Економіка праці та соціально-трудова відносини
051-ІС-Б-26	Аналіз та моделювання економічних процесів
051-ІС-Б-27	Технології розробки програмного забезпечення/Моделі та структури даних
051-ІС-Б-28	Інформаційно-аналітична підтримка бізнес-процесів/Системи штучного інтелекту
	Весняний семестр
051-ІС-Б-29	Міжнародні економічні відносини
051-ІС-Б-26	Аналіз та моделювання економічних процесів
051-ІС-Б-27	Технології розробки програмного забезпечення/Моделі та структури даних
051-ІС-Б-28	Інформаційно-аналітична підтримка бізнес-процесів/Системи штучного інтелекту
051-ІС-Б-30	WEB-технології в бізнесі/Програмні оболонки і пакети
051-ІС-Б-31	Навчальна практика

4-ий навчальний рік

	Осінній семестр
051-ІС-Б-26	Аналіз та моделювання економічних процесів
051-ІС-Б-32	Дискретна математика
051-ІС-Б-33	Корпоративні інформаційні системи в економіці
051-ІС-Б-34	Інформаційні технології в бізнесі
051-ІС-Б-30	WEB-технології в бізнесі/Програмні оболонки і пакети
051-ІС-Б-35	Економіка та організація інформаційного бізнесу/Моделі управління інформаційними.....
051-ІС-Б-36	Комп'ютерні мережі та телекомунікації/Розділена обробка даних
-	Весняний семестр
051-ІС-Б-26	Аналіз та моделювання економічних процесів
051-ІС-Б-32	Дискретна математика
051-ІС-Б-33	Корпоративні інформаційні системи в економіці
051-ІС-Б-34	Інформаційні технології в бізнесі
051-ІС-Б-37	Управління ризиками
051-ІС-Б-36	Комп'ютерні мережі та телекомунікації/Розділена обробка даних
051-ІС-Б-38	Захист економічної інформації/Основи прикладної криптографії
051-ІС-Б-39	Виробнича практика

Обліково-економічний факультет
Бакалаврська освітня програма за спеціальністю 051 – Економіка
спеціалізація Інформаційні системи в економіці

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-1**
- *Назва дисципліни:* **Іноземна мова (за професійним спрямуванням)**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова навчальна дисципліна циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1,2
- *Семестр викладання:* 1,2,3,4
- *Кількість кредитів:* 12 (загальна кількість годин – 360 год.; аудиторні години – 120 год.; практичні заняття – 120 год.; самостійна робота - 240 год.)
- *Форма контролю:* диференційований залік, іспит
- *Викладачі:* Ніколаєнко О.В., ст. викладач
- *Результати навчання:* формування необхідної комунікативної мовленнєвої компетенції (лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної) в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, вмінь та навичок практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами та у межах вирішення повсякденних проблем; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* вивчення дисципліни “Іноземна мова” здійснюється на основі тісних міжпредметних зв'язків зі спеціальними дисциплінами за рахунок екстралінгвістичної інформації з таких областей знань як економіка, макроекономіка, мікроекономіка, бухгалтерська справа, інформаційні технології, що сприяють актуалізації та систематизації знань..
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам системи знань і навичок оволодіння якими здійснюється в обсязі, необхідному для ефективної комунікації в академічному середовищі та різноманітних ситуаціях повсякденного та професійного спілкування, а саме, знайомство, родинні зв'язки, здійснення подорожі, освіта, робочий та вихідний день, влаштування на роботу, економіка та господарство країни, чинники виробництва, сектори економіки, професія економіста, економічні системи світу, економічні цикли в бізнесі, безробіття, банківська сфера.
- *Рекомендована література:* “English for economists” навчальний посібник для студентів економічного факультету (спеціальності “економіка підприємства” 6.030504)./укладачі: Н.О. Курносова, Л.І. Фурсова, Л.Л. Отдельнова – Житомир: ЖДТУ, 2014. – 160с.; Англійська мова: Методичні вказівки для практичних занять на 1-2 курсі економічних спеціальностей / Укл.: Гагіна Н.В. та інші. – Чернігів: ЧДІЕУ, 2006 р. – 240 с.; ПРОФЕСІЙНА ЛЕКСИКА. Методичні вказівки до практичних занять з англійської мови для студентів денної форми навчання за напрямом підготовки: 6.030508 – “Фінанси і кредит”, 6.030509 – “Облік і аудит”, 6.030601 – “Менеджмент”. Укл.: Юсухно С.І. – Чернігів: ЧДТУ, 2011. – 101 с.
- *Форми і методи навчання:* практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік або іспит).
- *Мова навчання:* англійська.

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-2**
- *Назва дисципліни:* **Історія України**
- *Тип дисципліни:* нормативна циклу загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладачі:* Крук О.І., к.і.н. доцент
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студенти знайомляться з сутністю політичних та соціально-економічних процесів, що відбувалися в минулому й відбуваються в сучасній Україні, їх об'єктивною зумовленістю, взаємозв'язками та взаємозалежністю. Студенти навчаються аналізувати і оцінювати явища розвитку українського суспільства в контексті світової історії, зіставляти історичні процеси з епохами, застосовувати набуті знання для аналізу сучасної ситуації й перспектив розвитку України.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):-*
- *«Зміст дисципліни:* Вивчаючи курс, студенти вивчають найважливіші етапи історичного розвитку українського народу (первісна епоха, Київська Русь, литовсько-польська доба, національна революція XVII ст., XVIII – XIX ст., часи революції та визвольних змагань 1917-1921 рр., міжвоєнний період, II світова війна, післявоєнний розвиток 1945-1985 рр., національне відродження українського народу й розбудова незалежної української держави, проблеми сучасного розвитку України.
- *Рекомендована література:* Бойко О.Д. Історія України: Посібник. - К.: «Академвидав», 2004. – 656с.
Історія України / Верстюк В.Ф., Гарань О.В., Гуржій О.І. та ін., під ред. Смолія В.А. - К: Альтернативи, 1997. – 424с.
Історія України: Навчальний посібник / Ю.А. Мицик, О.Г. Бажан, В.С. Власов. – 2-ге вид., доповнене і перероблене. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська Академія», 2008. – 591с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (робота на практичних заняттях, модульні контрольні роботи,); підсумковий контроль – 40 балів (іспит).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-3**
- *Назва дисципліни:* **Вища математика**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* осінній (1), весняний (1)
- *Кількість кредитів:* 13 (загальна кількість годин – 390 год.; аудиторні години – 120 год.; лекції – 64 год.; практичні заняття – 56 год.; самостійна робота – 270 год.)
- *Форма контролю:* диференційований залік (1 сем.), іспит (2 сем.)
- *Викладачі:* к.п.н., доц. Шаховніна Н.В.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення даного курсу студент повинен:
 - 1) знати: сутність і структуру курсу «Вища математика» та його місце в системі дисциплін економіко-математичного циклу; основні поняття, означення необхідні основи математичного апарату: теорії матриць, елементів векторної та аналітичної геометрії; системи лінійних рівнянь і нерівностей; математичний аналіз функцій однієї змінної і декількох змінних; інтегрального числення; елементи теорії диференціальних рівнянь; теорію рядів. 2) вміти: застосовувати основні методи математики до розв'язування прикладних задач; перекладати реальну задачу на математичну мову, вибирати оптимальний метод її розв'язку і дослідження; оцінювати отримані результати, робити висновки.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* шкільний курс математики (алгебра та початки аналізу, геометрія).
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам системи знань і навичок з основ математичного апарату, ознайомлення та оволодіння сучасними математичними методами, теоретичними положеннями та основними застосуваннями економіко-математичних методів і моделей в економіці (балансові моделі, граничний аналіз, еластичність функцій, виробничі функції, моделі динаміки та інші) для розв'язування економічних задач з використанням сучасних ПЕОМ, сприяння розвитку логічного та аналітичного мислення студентів майбутніх економістів.
- *Рекомендована література:*
 1. Барковський В.В., Барковська Н.В. Вища математика для економістів.-К.:ЦУЛ, 2002 - 400с.
 2. Васильченко І.П. Вища математика для економістів. Підручник. –К.: Знання- ПРЕС, 2002. – 454 с.
 3. Бугір М.К. Математика для економістів.-Тернопіль: Підручники і посібники, 1998. – 192 с.
 4. Кремер Н.Ш. и др. Высшая математика для экономистов. Учебн. Пособие для вузов.-М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1997. – 439с.
 5. Макаренко В.О. Вища математика для економістів. Навчальний посібник. – К.: Знання, 2008. – 517 с.
 6. Красс М.С., Чупрынов Б.П. Основы математики и ее приложение в экономическом образовании. – М.: Дело, 2000. – 688 с.
 7. Математика в экономике. В 2 ч./ А.С. Солодовников, В.А. Бабайцев и др. – М.: Финансы и статистика, 1999, - Ч.1 – 224 с.; Ч.2. – 376 с.
 8. Малыхин В.Н. Математика в экономике. – М.: ИНФРА – М., 2002. – 352 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік, іспит).
- *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-4**
- *Назва дисципліни:* **Інформатика**
- *Тип дисципліни:* нормативна, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* 1 (осінній)
- *Кількість кредитів:* 6 (загальна кількість годин – 180 год.; аудиторні години –50 год.; лекції – 18 год.; лабораторні заняття – 16 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 130 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладачі:* ст. викл. Дрозд О.П., ст. викл. Атрошенко І.Т.
Результати навчання: У результаті вивчення дисципліни студент повинен вивчити теоретичні основи інформатики, засвоїти структури та побудови комп'ютерної техніки, перспективи її розвитку, набути навичок самостійної роботи з операційною системою, створювати документи, електронні таблиці та бази даних за допомогою спеціальних програм, отримати навички аналізу, опрацювання інформації, формування звітності, набути навичок ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* базовий курс з інформатики, фізики і математики середньої школи.
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи на сучасній комп'ютерній техніці, оволодіння сучасними методами пошуку, обробки і налізу даних.
- *Рекомендована література:*
 1. Маслов В.Н. Інформаційні системи і технології в економіці: Навч. пос. – К.: Слово, 2009. – 263 с.
 2. Інформатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник/ В.А. Баженов, П.С. Венгерский, В.М. Горлач та ін. – К.: Каравела, 2007. – 639 с.
 3. В.М. Беспалов. Інформатика для економістів: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів економічних спеціальностей. – К.: ЦУЛ, 2003. – 788 с.
 4. Дибкова Л.М. Інформатика та комп'ютерна техніка: Посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2002. – 320 с.
 5. Беленький Ю.М., Власенко С.Ю. Microsoft Word 2000. – СПб.: БХВ-Петербург, 2000. – 968 с.
 6. Орвис Вильям. Excel для ученых, инженеров и студентов, 2-е изд. – Пер. с англ.– К.:ЮНИОР, 1999. – 528с.
 7. Гайна Г.А. Основи проектування баз даних: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2008. – 199 с.
 8. Microsoft Access 2000. Шаг за шагом: Практическое пособие: Пер. с англ. – М.: ЭКОМ, 1999. – 352 с.
 9. Самсонов В.В., Єрохін А.Л. Методи та засоби Інтернет-технологій: Навч. посібник . – Харків: СМІТ, 2008 . – 263 с.
 10. John Walkenbach Excel® 2007 Bible 2007 – Published by Wiley Publishing, Inc. – 914 p.
 11. Microsoft Office Access 2003 Bible(ENGL).Cary N. Prague, Michael R. Irwin, and Jennifer Reardon. 2007. – 620 p.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська,

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-5**
- *Назва дисципліни:* **Політекономія**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 6 (загальна кількість годин – 180 год.; аудиторні години – 50 год.; лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год.; самостійна робота – 130 год.)
- *Форма контролю:* іспит
- *Викладачі:* Зосименко Т.І., к.е.н., доц.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися із базовими економічними категоріями, економічними законами та принципами функціонування економічних систем; економічними відносинами, господарчими механізмами, спрямованими на ефективне господарювання в умовах обмежених ресурсів;
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* “Вища математика”.
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам системи знань щодо економічних відносин як форми суспільного виробництва, навичок ґрунтовного пізнання проблеми ефективного використання суспільством обмежених виробничих ресурсів і шляхів досягнення максимальних кінцевих результатів щодо задоволення людських потреб, які невідпинно зростають.
- *Рекомендована література:* Економіка: навчальний посібник / за ред. М.П. Бутка. – Ніжин: ТОВ “Видавництво “Аспект-Поліграф”, 2011. – 612 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-6**
- *Назва дисципліни:* **Основи теорії систем**
- *Тип дисципліни:* нормативна
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 5 (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години –40 год.; лекції – 24 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 110 год.)
- *Форма контролю:* іспит
- *Викладачі:* Бивойно Т.П., ст. викл.
Результати навчання: У результаті вивчення дисципліни студент повинен вивчити поняття системи. Роль системного мислення в практичній діяльності. Знаки та особливості систем. Класифікацію систем. Характеристики великих та складних систем, ієрархічних систем. Засоби застосування отриманих знань для вирішення практичних завдань. Вміти визначити і проілюструвати прикладом основні поняття теорії систем, пояснити характеристики та функції системи за допомогою системного підходу, порівнювати моделі систем і розрізнити їх області застосування, описати і діагностувати реальну систему за допомогою теорії систем.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):*
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на прищеплення студентам, згідно з їх кваліфікаційною характеристикою, теоретичні знання і практичні навички з застосування системного підходу до конкретної проблеми з метою підвищення ступеню обґрунтованості рішень, розширення множини варіантів, серед яких проводиться вибір.
- *Рекомендована література:*
 1. Перегудов Ф.И., Тарасенко Ф.П. Введение в системный анализ. -М.: Высш. школа, 1989. - 367 с.
 2. Лямець В.І., Тевяшев А.Д. Системний аналіз. Вступний курс. – 2-е вид. – Харків: ХНУРЕ, 2004. - 448 с. – Рос. Мов.
 3. Люгер Дж. Ф. Искусственный интеллект: стратегии и методы решения сложных проблем, 4-е издание.: Пер. с англ. - М.: Издательский дом «Вильямс», 2003.- 864 с.
 4. Валуева С.А. Системный анализ в экономике и организации производства: Уч. пособие. - Л.: Политехник, 1991. - 398 с.
 5. Директор С., Рорер Р. Введение в теорию систем. - М.: Мир, 1974. - 464 с.
 6. Август - Вильгельм Шеер. Моделирование бизнес - процессов /Пер. с англ. - М.: ОАО Весть-Мета Технология 2000. -205 с.
 7. Миротин Л.Б., Ташбаев Ы.Э. Системный анализ в логистике: Учебник . - М.: Экзамен, 2002. - 480 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (іспит).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-7**
- *Назва дисципліни:* **Історія української культури**
- *Тип дисципліни:* нормативна циклу загальної підготовки
- *Рік навчання:* - 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 60 год.)
- *Форма контролю:* диференційований залік
- *Викладачі:* Крук О.І., к.і.н. доцент
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студенти навчаються аналізувати і оцінювати явища розвитку українського суспільства в контексті світового культурогенезу, застосовувати набуті знання для аналізу сучасної ситуації й перспектив розвитку України.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):-*
- *«Зміст дисципліни:* Вивчаючи курс, студенти вивчають найважливіші періоди розвитку української культури та їх досягнення (культура первісного суспільства, культура Київської Русі, культура України XIV- XVIII ст., кінця XVIII – поч. XIX ст., культура України кінця XIX – поч. XX ст. т часів тоталітаризму, проблеми розвитку України в сучасних умовах.
- *Рекомендована література:* Кордон М.В. Українська та зарубіжна культура: Навчальний посібник. - К.: ЦУЛ, 2002. – 506с.
Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. пос. / За заг. ред. Яртися А.В., Шендрика С.М., Черепанової С.О. - Львів: Світ, 1994. – 485с.
Українська та зарубіжна культура: Навч. посібник / Закович М.М., Зазюн І.А., Семашко О.М. та ін.: За ред. Заковича М.М. – К.:Знання, 2000. – 624с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (робота на практичних заняттях, модульні контрольні роботи,); підсумковий контроль – 40 балів (іспит).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-8**
- *Назва дисципліни:* **Історія економіки та економічної думки**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 5 (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години – 40 год.; лекції – 24 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота – 110 год.)
- *Форма контролю:* іспит
- *Викладачі:* Зосименко Т.І., к.е.н., доц.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися із основними етапами і напрямками розвитку світової економіки та економічної науки. Історія економіки та економічної думки розкриває передумови та чинники, що впливали на формування світової та національної економічної системи, систематизує економічні знання студентів.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* “Політична економія”, “Політологія”, “Соціологія”.
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування у студентів системи знань про господарський розвиток людства, етапи його еволюції, основні напрями розвитку економічної думки, матеріальні передумови і закономірності еволюції світової економічної науки, розглянути типи способів виробництва і господарських систем, економічні концепції, основні напрями, течії і школи економічної думки.
- *Рекомендована література:* Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів / С.М. Шкарлет, Ж.В. Дерій, Т.І. Зосименко, Н.Т. Шадура-Никипорець. – Чернігів: Черніг. держ. технол. ун-т, 2012. – 181 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-9**
- *Назва дисципліни:* **Мікроекономіка**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 8 (загальна кількість годин – 240 год.; аудиторні години – 70 год.; лекції – 36 год.; практичні заняття – 34 год.; самостійна робота – 170 год.)
- *Форма контролю:* іспит
- *Викладачі:* Мініна О.В., к.е.н., доц., Шадура-Никипорець Н.Т., к.е.н., доц.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент на основі знань про закономірності функціонування основних типів ринкових структур, прояви різних ринкових факторів і мотивів індивідуальної поведінки окремого споживача і виробника навчився виявляти особливості та специфічні риси різних ринків і аналізувати їхній вплив на процес прийняття індивідуальних рішень учасниками ринкових відносин; на основі знань про основні типи ринкових структур та принципів ринкової поведінки підприємства навчився розробляти прогностичні моделі розвитку ринку та досліджувати умови рівноваги даних моделей; на основі знань закономірностей встановлення загальної економічної рівноваги навчився моделювати ситуації та приймати рішення з питань управління виробництвом в умовах невизначеності і асиметричності інформації.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* “Політична економія”, “Історія економіки та економічної думки”, “Основи теорії систем”.
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування у студентів системи знань щодо вивчення основних рис різних ринкових структур; умов встановлення ринкової рівноваги та вибору виробника; механізму прийняття рішення споживачем; механізму прийняття рішення виробником; особливостей функціонування різних типів ринкових структур на ринках ресурсів; закономірностей встановлення загальної економічної рівноваги.
- *Рекомендована література:* Базилевич В., Лук'янов В., Писаренко Н., Квіцинська Н. Мікроекономіка: опорний конспект лекцій. – К.: Четверта хвиля, 1998. – 248 с.
Базилінська О.Я., Мініна О.В. Мікроекономіка: Навч. посіб. / За ред. Базилінської О.Я. 3-тє вид. випр. – К.: “Центр учбової літератури”, 2009. – 352 с.
Економіка: навчальний посібник / за ред. М.П. Бутка. – Ніжин: ТОВ “Видавництво “Аспект-Поліграф”, 2011. – 612 с.
Мікроекономіка і макроекономіка: Підруч. для студентів екон. спец. закл. освіти: У 2 ч. / С. Будаговська, О. Кілієвич, І. Луніна та ін.; За заг. ред. С. Будаговської. – К.: Видавництво Соломії Павличко “Основи”, 2001. – 517 с.
Піндайк Р., Рубінфелд Д. Мікроекономіка – К.: Основи, 1996. – 646 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, курсова робота, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань, виконання курсової роботи); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-10**
- *Назва дисципліни:* **Правове регулювання економіки**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота – 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладач:* к.е.н., доц. Кирилюк Ю.В.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: загально-правові засади господарської діяльності, основні правові інститути, що регулюють господарські відносини, права та обов'язки учасників економічних відносин; основні напрямки та форми участі держави у сфері господарської діяльності, правові засади організації і здійснення підприємницької діяльності, організаційно-правові форми підприємницької діяльності, майнову основу господарювання, загальні положення про господарські зобов'язання, засади юридичної відповідальності за правопорушення у сфері господарювання; вміти орієнтуватись в системі чинного господарського законодавства України, користуватись офіційними правовими виданнями, джерелами права, застосовувати набуті знання в своїй практичній діяльності, самостійно вирішувати окремі питання правового характеру як учасник господарських відносин.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Політекономія», «Мікроекономіка».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування у студентів знання та розуміння законодавства України; переконаності щодо ефективності права як засобу регулювання суспільних відносин; звички вчиняти дії відповідно до вимог законодавства; вміння використовувати у практичній діяльності правові знання, реалізовувати й захищати свої суб'єктивні права і законні інтереси, дотримуватися юридичних зобов'язань.
- *Рекомендована література:* Господарське право : [підручник] / [Д.В. Задихайло, В.М. Пашков, Р.П. Бойчук та ін.]; за заг. ред. Д.В. Задихайла, В.М. Пашкова. – Х.: Право, 2012. – 696 с. ; Калетнік Г.М. Державне регулювання економіки: [навчальний посібник] / Калетнік Г.М., Мазур А.Г., Кубай О.Г. – К.: "Хай-Тек Прес", 2011. – 428 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-10**
- *Назва дисципліни:* **Основи правознавства**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 1
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота – 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладач:* ст. викл. Толкач С.М.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен вільно оперувати основними поняттями у сфері правової науки; засвоїти способи самостійного отримання та обробки різнобічної правової інформації з різних джерел; орієнтуватись у системі законодавства та вміти використовувати нормативно-правові акти; визначати суть та пояснювати зміст юридичного документу та шляхи його застосування; використовувати знання з правознавства при аналізі та правовому розв'язанні конкретних ситуацій; захищати свої права та права інших, спираючись на правові знання; активно та свідомо брати участь у суспільно-політичному житті країни, впливати на державну політику.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):*-
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам системи знань з основ законодавства України, розкриття ролі законодавства у вирішенні завдань соціально-економічного розвитку суспільств, розвиток правової і громадянської компетентності, відповідних ціннісних орієнтирів, умінь, навичок.
- *Рекомендована література:* Печерський В.Г. Правознавство: [навчальний посібник] / В.Г. Печерський, Ю.Ю. Трубін. – К. Кондор, 2011. – 474 с.; Молдован В.В. Правознавство: [навч. посіб.] / Молдован В. В., Чулінда Л. І. – [2-ге вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 184 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-11**
- *Назва дисципліни:* **Філософія**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 16год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота – 60 год.)
- *Форма контролю:* іспит
- *Викладачі:* Киселиця С.В., к. філос. н., доц.
- *Результати навчання:* формування у студента системи знань про закономірності розвитку природного і соціального світів; на тлі історико-філософського матеріалу вміння теоретично обґрунтовувати світоглядну позицію, що спирається на загальнолюдські цінності; вироблення науково-методологічного підходу до аналізу предметів та явищ, самостійне осмислення дійсності на абстрактно-логічному рівні.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Українська мова за професійним спрямуванням», «Культурологія», «Історія України», «Політологія», «Етика та естетика», «Психологія», «Право», «Логіка».
- *Зміст дисципліни:* Вивчення курсу «Філософія» спрямоване на формування дослідницької культури, осмислення дійсності на абстрактно-логічному рівні, прищеплення навичок самостійного критичного розгляду проблем, вироблення компетентнісних уявлень щодо гносеологічного потенціалу філософії як методології наукового пізнання, потреби у духовних зусиллях та розширенні горизонту особистісного світобачення, що спирається на загальнолюдські цінності.
- *Рекомендована література:*
- Ільїн В.В. Філософія: підручник: у 2-х ч. Ч.1. Історія розвитку філософської думки/ В.В. Ільїн, Ю.І.Кулагін. – К.: Альтерпрес, 2002. – 464 с.; Актуальні проблеми сучасності. – К.: Альтерпрес, 2002. – 480 с.
- Касьян В.І. Філософія : навч. посіб. – К.: Знання, 2004. – 406 с.
- Кремень В.Г. Філософія : мислителі, ідеї, концепції : Підручник. – К.: Книга, 2005. – 398 с.
- Петрушенко В.Л.Філософія : Курс лекцій : навчальний посібник. – 3-тє вид., переробл. і допов. / В.Л.Петрушенко. – Л.: Новий світ, 2005. – 456 с.
- Подольська Є.А. Кредитно-модульний курс з філософії: філософія, логіка, етика, естетика, релігієзнавство. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, Інкос, 2006. – 624 с.
- Табачковський В.Г., Булатов М.О., Хамітов Н.В. Філософія: світ людини. Курс лекцій. Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2003. – 429 с.
- Федів Ю.О., Мозгова Н.Г. Історія української філософії. – К.: Україна, 2001. – 512 с.
- Філософський енциклопедичний словник / Шинкарук В.І. та інші. – К.: Абрис, 2002. – 741 с.
- Філософія. Навчальний посібник. /Ред. В.Кременя, Ф.Горлача. – К.: Вища школа, 2002. – 537 с.
- Філософія. Навчальний посібник. / Ред. І.Надольного та ін. Вид.5-е. – К.: Вікар, 2006. – 364 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік).
- *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-12**
- *Назва дисципліни:* **Теорія ймовірностей і математична статистика**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 7 (загальна кількість годин – 210 год.; аудиторні години – 60 год.; лекції – 32 год.; практичні заняття – 28 год.; самостійна робота – 150 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладач:* к.ф.-м.н., доц. Юрченко М.Є.

Результати навчання: У результаті вивчення даного курсу студент повинен: 1) знати: сутність і структуру курсу «Теорія ймовірностей та математична статистика» та його місце в системі дисциплін економіко-математичного циклу; основні поняття теорії ймовірностей, властивості ймовірності, означення ймовірності; види випадкових величин, характеристики випадкових величин, види розподілів, їх параметри і числові характеристики, їх використання в економіці; основні статистичні характеристики і основні методи статистичного аналізу. 2) вміти: оцінювати ймовірність події за її відносною частотою і навпаки; оцінювати числові характеристики випадкових величин за вибірковими характеристиками і навпаки; підраховувати кількості наслідків досліду і застосовувати ці вміння до обчислення ймовірності події; обчислювати числові характеристики випадкової величини, застосовувати ймовірнісні моделі економічних систем різного рівня у випадках для оцінювання фінансового ризику, для прийняття рішень в ситуаціях, що залежать від випадку; виконувати обробку статистичного матеріалу.

Спосіб навчання: аудиторна та самостійна робота

- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Вища математика».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам системи знань і навичок з основ математичного апарату, загальні математичні закони, що діють у сфері масових випадкових подій та явищ, методи систематизації, опрацювання і аналізу масових статистичних даних; кількісні і якісні методи аналізу закономірностей еволюції систем прикладного напрямку, що розвиваються в умовах стохастичної невизначеності.
- *Рекомендована література:* Жлуктенко В.І. Теорія ймовірностей і математична статистика. у 2 ч. / Жлуктенко В.І., Наконечний С.І. – К.: КНЕУ, 2000. – 304с
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, розрахункова робота, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань, розрахункової роботи); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-13**
- *Назва дисципліни:* **Макроекономіка**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 7 (загальна кількість годин – 210 год.; аудиторні години – 60 год.; лекції – 32 год.; практичні заняття – 28 год.; самостійна робота – 150 год.)
- *Форма контролю:* іспит
- *Викладачі:* Мініна О.В., Шадура-Никипорець Н.Т., к.е.н., доц.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися зі змістом та методиками визначення макроекономічних показників, навчитись робити розрахунок макропоказників та аналізувати тенденції їх зміни; на основі знань про взаємозв'язок між явищами та процесами на макрорівні навчитись розробляти прогностичні моделі розвитку економіки та досліджувати умови рівноваги даних моделей; на основі знань механізму функціонування та впливу держави на економічну систему навчитись оцінювати економічну політику держави.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Політична економія», «Історія економіки та економічної думки», «Мікроекономіка», «Основи теорії систем».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування у студентів системи знань щодо вивчення основних закономірностей функціонування економічної системи загалом; надання студентам системи знань і навичок роботи з основними макроекономічними показниками, що лежать в основі системи національного рахівництва, про фактори макроекономічної нестабільності, умови загальної економічної рівноваги, складові ринку благ, грошей, капіталу, праці, концепції та моделі функціонування економічних систем та стабілізаційну, бюджетно-податкову політику держави.
- *Рекомендована література:* Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: практикум: навч. посіб. / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич, Л.О. Баластрик; за ред. В.Д. Базилевича. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Знання, 2010. – 550 с.
Базилінська О.Я. Макроекономіка: Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 442 с.
Економіка: навчальний посібник / за ред. М.П. Бутка. – Ніжин: ТОВ “Видавництво “Аспект-Поліграф”, 2011. – 612 с.
Панчишин С. Макроекономіка: Навч. посібник. – К.: Либідь, 2001. – 616 с.
Радіонова І.Ф. Макроекономіка: теорія та політика. Підручник. – К.: Таксон, 2004. – 348 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, розрахункова робота, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань, виконання розрахункової роботи); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-14**
- *Назва дисципліни:* **Фінанси, гроші і кредит**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота – 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладач:* д.е.н., проф. Виговська В.В.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати сутність та функції основних економічних категорій, зміст основних теорій грошей, поняття грошового обігу, грошових потоків, монетарного та фінансового ринків, грошових та валютних систем, основ кредитних, розрахункових, валютних, податкових та бюджетних відносин, тобто сформувати у студентів теоретичну базу для наступного оволодіння практикою використання грошово-кредитних та фінансових інструментів в бізнесі та в системі регулювання економіки України.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Політекономія», «Мікроекономіка», «Правове регулювання економіки».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам системи знань щодо закономірностей функціонування грошового та фінансового ринків як теоретичної основи державної монетарної, валютної, податкової та бюджетної політики розвитку банківської справи та ринку фінансових послуг; формування спеціальних знань і практичних навичок з питань організації фінансових відносин та їх функціонування на макро- і мікроекономічному рівнях.
- *Рекомендована література:* Коваленко Д.І. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика: [навч. посіб.] / Д.І. Коваленко, В.В. Венгер. – К.: ЦУЛ, 2013. – 578 с.; Юхименко П.І. Теорія фінансів: [підручник] / [Юхименко П. І., Федосов В. М., Лазебник Л. Л. та ін.]; за ред. проф. В.М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 576 с.; Чуй І.Р. Фінанси: [навч. посіб.] / І.Р. Чуй, М.В. Сороківська. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. – 284 с.; Бандурка О.М. Гроші і кредит: [підручник] / О.М. Бандурка. – [2-ге вид., доп. і перероб.]. – К.: "Магнолія 2006", 2014. – 368 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-14**
- *Назва дисципліни:* **Фінансова діяльність**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота – 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладач:* д.е.н., проф. Виговська В.В.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: принципи та методи фінансового забезпечення операційно-інвестиційної діяльності підприємств; зміст фінансових операцій, пов'язаних з формуванням власного капіталу, залученням довгострокового кредиту, емісією облігацій, спонтанним фінансуванням, фінансовим лізингом; вміти: самостійно приймати та обґрунтувати рішення з вибору тих чи інших форм фінансового забезпечення діяльності підприємства та здійснювати фінансові розрахунки, пов'язані з залученням позикових коштів, операційним аналізом прибутку.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Політекономія», «Мікроекономіка», «Правове регулювання економіки».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам системи теоретичних знань щодо фінансової діяльності суб'єктів підприємництва та набуття відповідних практичних навичок у виборі та обґрунтуванні джерел фінансового забезпечення їх операційно-інвестиційної діяльності.
- *Рекомендована література:* Економічна безпека суб'єктів підприємництва : [навчальний посібник] / за заг. ред. М.І. Зубка. – К.: Міжнародний фонд соціальної адаптації, 2012. – 221 с.; Коваленко Л.О. Фінансовий менеджмент: [навч. посіб.] / Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. – [3-тє вид., перероб. і доп.]. – К.: Знання, 2008. – 485 с.; Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: [навч. посіб.] / О.О. Терещенко. – К.: КНЕУ, 2004. – 554 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни: 051-ІС-Б-15*
- *Назва дисципліни: Економічна кібернетика*
- *Тип дисципліни: обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки*
- *Рік навчання: 2*
- *Семестр викладання: осінній (1), весняний (1)*
- *Кількість кредитів: 10 (загальна кількість годин – 300 год.; аудиторні години – 90 год.; лекції – 30 год.; практичні заняття – 60 год.; самостійна робота – 210 год.)*
- *Форма контролю: диференційований залік (1 сем.), іспит (2 сем.)*
- *Викладачі: к.ф.-м.н., проф.. А.М.Акименко, ст..викл.С.І.Прищеп*
- *Результати навчання: У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати основні терміни та визначення з економічної кібернетики; принципи та методи побудови кібернетичних систем і комплексів; принципи організації й структуру кібернетичних систем і комплексів; теоретичні, прикладні та фізичні основи кібернетичних систем; основні стандарти та нормативні документи що стосуються економічних кібернетичних систем, комплексів; основи автоматичного проектування цих систем; технічну та елементну базу цих систем.*
- *Спосіб навчання: аудиторна та самостійна робота*
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни): «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економетрія», «Дослідження операцій», «Моделювання економіки».*
- *Зміст дисципліни: Курс спрямований на надання студентам системи знань і навичок з користуватися науково-технічними, економічними дослідженнями з економічної кібернетики, розраховувати задачі з визначення характеристик і параметрів кібернетичних систем, комплексів, ідентифікувати, аналізувати, синтезувати, організувати структурні, структурно-функціональні та інші схеми систем економічної кібернетики, оцінювати показники якості вказаних систем.*
- *Рекомендована література:*
- *Вітлінський В.В. Моделювання економіки: Навч. посібник. – К.:КНЕУ, 2003.- 408 с.*
- *Машина Н.І. Математичні методи в економіці: Навчальний посібник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 148 с.*
- *Форми і методи навчання: лекції, практичні заняття, самостійна робота*
- *Методи і критерії оцінювання: рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік, іспит).*
- *Мова навчання: українська*

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-16**
- *Назва дисципліни:* **Фахова українська мова та основи ділової комунікації**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год.; практичні заняття – 30 год.; самостійна робота – 60 год.)
- *Форма контролю:* диференційований залік
- *Викладачі:* Зіневич Л.В., к.філ.н., доц.

Результати навчання: У результаті вивчення дисципліни студент повинен ґрунтовно засвоїти норми сучасної української літературної мови й практично оволодіти ними; правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів; влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності; сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів; скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування; складати різні типи документів, правильно добираючи мовні засоби, що репрезентують їхню специфіку; послуговуватися лексикографічними джерелами (словниками) та іншою допоміжною довідковою літературою, необхідною для самостійного вдосконалення мовної культури.

- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):*
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування знань про специфіку усної та писемної форм реалізації фахової української мови (наукового та офіційно-ділового стилів) з урахуванням специфіки конкретної професійної діяльності, формування комунікативної компетентності студентів; набуття комунікативного досвіду, що сприяє розвитку креативних здібностей студентів та спонукає до самореалізації фахівців, активізує пізнавальні інтереси, реалізує евристичні здібності як визначальні для формування професійної майстерності та конкурентоздатності сучасного фахівця; вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері.

Рекомендована література:

1. Гуменюк І.М. Українська мова (за професійним спрямуванням): Навчально-методичний посібник. – Вид. 4-е, випр. і доп. / І.М. Гуменюк, Г.В. Білавич. – Івано-Франківськ: НАІР, 2015. – 208 с
 2. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч. посібник-практикум / Г.Л. Вознюк, С.З. Булик-Верхола, І.П. Василишин, М.В. Гнатюк, І.Б. Ментинська, І.Д. Шмілік. – 5-те вид., доповн. і випр. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 308 с.
 3. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / С. О. Караман, О. А. Копусь, В. І. Тихоша та ін. ; за ред. С. О. Карамана, О.А. Копусь. - К. : Літера ЛТД, 2013. - 544 с.
 4. Українська мова за професійним спрямуванням : навчальний посібник / Л.Б.Костик. – К.: МАУП, 2015. – 220 с.
 5. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням. Підручник. За програмою МОНУ. 4-те видання. – К: Алерта, 2014. – 696 с.
- *Форми і методи навчання:* практичні заняття, самостійна робота
 - *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен)
 - *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-17**
- *Назва дисципліни:* **Статистика**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* весняний (1)
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота – 90 год.)
- *Форма контролю:* іспит (4 сем.)
- *Викладачі:* к.п.н., доц. Шаховніна Н.В.

Результати навчання: У результаті вивчення даного курсу студент повинен:

знати:

- методи кількісного вимірювання масових явищ і процесів;
- процедури збирання статистичної інформації та її підготовки до аналізу і узагальнення результатів;
- методи виявлення тенденцій розвитку складних соціально-економічних явищ;
- методологію розрахунку узагальнюючих статистичних показників.

вміти:

- збирати статистичну інформацію для виявлення і дослідження тенденцій розвитку соціально-економічних явищ і процесів;
- розраховувати основні статистичні показники;
- формувати статистичні прогнози розвитку економічних явищ і процесів;
- використовувати інформаційні технології в статистичному дослідженні складних соціально-економічних явищ та процесів.

- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* вища математика, інформатика, макроекономіка, мікроекономіка, теорія ймовірностей і математична статистика.

- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на навчання студентів методам використання статистики на практиці при плануванні виробництва, розрахунках його економічної ефективності, аналізів наслідків діяльності підприємства, з врахуванням попиту і пропозицій ринку.

• *Рекомендована література:*

1. Статистика: підручник/ С.С.Герасименко, А.В.Головач, А.М.Єріна. За 24єор. С.С.Герасименка. – К.: КНЕУ, 2000. – 467 с.
2. Трапезнікова Е.А. Статистика: курс лекцій. ЧГІЕУ, 2001. – 327 с.
3. Ковтун Н.В., Столяров Г.С. Загальна теорія статистики: курс лекцій. – К.: Четверта хвиля, 1996. – 144 с.
4. Статистика: учебное пособие./ под ред. М.Р.Ефимова. – М.: Инфра-М, 2000. – 335 с.
5. И.И. Елисеева, М.М. Юзбашев, Общая теория статистики, «Финансы и статистика» М., 1996, 366 с.
6. А.А. Спиринов, О.Э. Башина. Общая теория статистики, «Финансы и статистика», М., 1994, 295 с.
7. <http://chernigivstat.gov.ua> – головне управління статистики в Чернігівській області
8. <http://ukrstat.gov.ua> – державний комітет статистики України

- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-18**
- *Назва дисципліни:* **Регіональна економіка**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота – 90 год.)
- *Форма контролю:* іспит
- *Викладачі:* Поленкова М.В., к.е.н., доц.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати місце і роль розміщення продуктивних сил і регіональної економіки в системі економічних дисциплін; основні поняття, закони і закономірності розміщення продуктивних сил і функціонування регіональної економіки; принципи та критерії економічного районування; показники сучасного стану та напрямки регіонального розвитку економіки.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота.
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* “Політекономія”, “Макроекономіка”, “Мікроекономіка”, “Економіка підприємства”, “Організація виробництва”, “Економіка праці та соціально-трудові відносини”, “Потенціал і розвиток підприємств”.
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування знань студентам щодо теоретичних і практичних засад територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану та напрямків регіонального розвитку економіки.
- *Рекомендована література:* Семенов В.Ф. Регіональна економіка: навчальний посібник / В.Ф. Семенов. - Київ, МП “Леся”, 2008. - 595с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота (розрахунково-графічна робота).
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-19**
- *Назва дисципліни:* **Економіка підприємств**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін професійної підготовки
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота – 80 год.)
- *Форма контролю:* диференційований залік
- *Викладач:* д.е.н., проф. Дерій Ж.В.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати ключові поняття економіки; сутність ефективності господарювання; зміст діяльності підприємства; планування чисельності; структуру капіталу; визначення собівартості і ціни; методику економічних розрахунків.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота.
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Політекономія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування знань студентам щодо основних розділів прикладної економіки, організації та результативності господарювання на рівні первинної ланки суспільного виробництва.
- *Рекомендована література:* Гетьман О.О. Економіка підприємства: [навчальний посібник] / Гетьман О.О., Шаповал В.М. – К.: ЦУЛ, 2006. – 488 с.; Калініченко О.В. Економіка підприємства: [практикум] / О.В. Калініченко, О.Д. Плотник. – К.: Кондор, 2012. – 600 с.; Гринчуцький В.І. Економіка підприємства : [навч. посіб.] / В.І Гринчуцький, Е.Т. Карапетян, Б.В. Погріщук. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 303 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, розрахункова робота, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань, розрахункової роботи); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-20**
- *Назва дисципліни:* **Бухгалтерський облік**
- *Тип дисципліни:* нормативна, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* 4 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота - 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладачі:* проф. Маргасова В.Г.
- *Результати навчання:* формування у студентів сучасної системи знань про концептуальні засади бухгалтерського обліку, основи методології обліку господарської діяльності, основи техніки бухгалтерського обліку, підходи до організації обліку на підприємстві та засади керівництва бухгалтерським обліком в Україні. Завданням дисципліни є оволодіння принципами бухгалтерського обліку, забезпечення засвоєння методичних підходів, що використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність, набуття навиків застосування технічних прийомів реєстрації облікової інформації, формування уявлення про повний цикл обробки облікової інформації: від первинної фіксації господарських операцій до складання фінансової звітності; дати загальне розуміння значення фінансової звітності та основ організації бухгалтерського обліку на підприємстві.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* базовий курс з економіки.
- *Зміст дисципліни:* Поняття господарського обліку. Види господарського обліку та їх характеристика. Сутність бухгалтерського обліку, його характерні особливості. Бухгалтерський баланс як елемент методу. Мета складання балансу. Види балансу. Зміст та побудова балансу. Структура балансу. Характеристика статей активу і пасиву балансу.
- *Рекомендована література:*
 Боярова О.А., Гуренко Т.О. Навчальний посібник у схемах і таблицях з дисципліни «Бухгалтерський облік (фінансовий облік)» для студентів напряму підготовки 6.030502 «Економічна кібернетика», 6.030507 «Маркетинг», 6.030601 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання. К.: Видавництво Українського фітосоціологічного центру, 2012. – 171 с.
 Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку. – Житомир: ЖІТІ, 2006. – 444 с. 3.
 Бухгалтерський облік на сільськогосподарських підприємствах: навч. посіб. / за заг. ред. к.е.н., доц. Н.М. Сіренко. – Миколаїв : МДАУ, 2010. – 439 с.
 Бухгалтерський облік: навч. посіб. / [Виноградова М.О., Гладких Т.В., Гусаков О.С., Пшенична А.Ж.]; за ред. Ю.А. Вериги. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 400 с.
 Верховлядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: Навч.-практичний посібник / Н.І. Верховлядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 536 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-21**
- *Назва дисципліни:* **Навчальна практика**
- *Тип дисципліни:* нормативна, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 2
- *Семестр викладання:* 4 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год; самостійна робота - 90 год.)
- *Форма контролю:* залік
- *Викладачі:* доц. Міщенко М.В.
- *Результати навчання:* ознайомлення студентів з першими робочими місцями, поглиблення набутих теоретичних знань з фундаментальних професійно-орієнтованих навчальних дисциплін, визначення напрямку подальших наукових досліджень.
- *Спосіб навчання:* самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* базовий курс з математики, інформатики, економіки.
- *Зміст дисципліни:* вивчення досвіду підприємств, обраних об'єктом практики в галузі методів організації та управління їх діяльністю, застосування комп'ютерної техніки та інформаційних технологій, закріплення і поглиблення теоретичних знань студентів, що отримані ними в процесі навчання; оволодіння функціональними обов'язками службових осіб з профілю майбутньої роботи, формування системного підходу до аналізу економічного об'єкта;
- *Рекомендована література:*
 Економическая кибернетика / Геец В.М., Лисенко Ю.Г., Вовк В.М. и др. - Донецк: ООО "Юго-Восток", 2010.
 Максишко Н.К. Економічна кібернетика: Концептуальні поняття: навчальний посібник до самостійного вивчення дисципліни для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напряму підготовки «Економічна кібернетика» / Укладачі: Н.К. Максишко, Т.В. Заховалко. - Запоріжжя: ЗНУ, 2012.
 Лысенко Ю. Г. Экономика и кибернетика предприятия: Современные инструменты управления : монография / Ю. Г. Лисенко. – Донецк : ООО «Юго-Восток, Лтд», 2006. – 356 с.
 Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича. - 2-ге вид. - К.: Знання, 2005.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою (залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-22**
- *Назва дисципліни:* **Економетрика**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 3
- *Семестр викладання:* осінній (1)
- *Кількість кредитів:* 5 (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години – 40 год.; лекції – 16 год.; лабораторні заняття – 24 год.; самостійна робота – 110 год.)
- *Форма контролю:* екзамен (5 сем.)
- *Викладачі:* к.п.н., доц. Шаховніна Н.В.

Результати навчання: У результаті вивчення даного курсу студент повинен:

- **знати:** специфіку і особливості економетричних моделей, як одного з класів економіко-математичних моделей; суть, основні етапи і задачі економетричного моделювання (дослідження) економічних об'єктів (процесів); методи оцінювання параметрів економетричних моделей; методи перевірки адекватності і статистичної значимості економетричних моделей; методи побудови науково-обґрунтованих і статистично-достовірних прогнозів; методи аналітичного дослідження економетричних моделей з метою отримання кількісної інформації, необхідної для прийняття наукового обґрунтування рішень; найбільш поширені економетричні моделі мікро - і макrorівня.
- **вміти:** на основі глибокого і детального вивчення модельованого економічного об'єкта (процесу) зробити правильну специфікацію економетричної моделі; визначати (оцінювати) невідомі параметри специфікованої економетричної моделі, перевіряти її на адекватність і статистичну значимість її параметрів, розробляти прогнози на основі отриманої економетричної моделі; виконувати аналіз якісних показників модельованого об'єкту.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* вища математика, інформатика, макроекономіка, мікроекономіка, теорія ймовірностей і математична статистика, статистика.
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на вивчення методів оцінювання параметрів залежностей, які характеризують кількісні взаємозв'язки між економічними показниками, а також використання цих залежностей (економетричних моделей) в економічних дослідженнях, у практиці управління економічними процесами на різних ієрархічних рівнях національної економіки.
- *Рекомендована література:*
 1. Айвазян С.А. Эконометрика / Учебник под ред. С.А. Айвазяна. – М.: Маркет ДС, 2010. – 104 с.
 2. Бараник З. П., Пономаренко І.В. Економетрія: Навч. посібн. для дистанційного навчання / За наук. ред. В.Б. Захожая / Бараник З.П., Пономаренко І.В. – К.: Університет "Україна", 2007. – 190 с.
 3. Елисеева И.И., Курышева С.В., Нерадовская Ю.В. Эконометрика / Учебник под ред. – М.: Проспект, 2010. – 288 с.
 4. Наконечний С.І., Терещенко Т.О., Романюк Т.П. Економетрія: Підручник. – Вид. 3-тє, допов. та перероб. – К.: КНЕУ, 2004. – 520 с.
 5. Greene W. H. Econometric analysis. 7 th. ed, Prentice Hall, NY, 2012.
 6. Verbeek M. A guide to modern econometrics. – John Wiley & Sons, 2004.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-23**
- *Назва дисципліни:* **Державне регулювання економіки**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 3
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота – 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладач:* к.е.н., доц. Хоменко І.О.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати поняття, зміст, завдання, принципи, сучасні тенденції державного регулювання економіки.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота.
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Політекономія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Економіка підприємства», «Регіональна економіка».

Зміст дисципліни: Курс спрямований на формування знань студентам щодо теоретичних і практичних засад регулювання сучасної економіки, проблем суспільного поділу праці, обміну діяльністю, законів розвитку і державного регулювання національної економіки.

Рекомендована література: Дідківська Л. І. Державне регулювання економіки: [навч. посіб.] / Л. І. Дідківська. – К. : Патерик, 2014. – 119 с.; Стеченко Д.М. Державне регулювання економіки : [навч. посібник] / Д.М. Стеченко. – К.: Знання, 2007. - 271 с.; Національна економіка : [підручник] / за ред. П.В. Круша. – К.: Каравела, 2011. – 447 с.

- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота.
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-24**
- *Назва дисципліни:* “ **Економіко-математичні методи і моделі** ”
- *Тип дисципліни:* нормативна, цикл загальної підготовки, блок обов’язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 3
- *Семестр викладання:* 5(осінній)
- *Кількість кредитів:* 5 (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –32 год.; лекції – 16 год.; лабораторні заняття – 0 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 58 год.)
- *Форма контролю:* іспит
- *Викладачі:* доцент Клінцов Л.М..
- *Результати навчання:* формування знань щодо методології та інструментарію побудови та адекватного використання різних типів економіко-математичних моделей та методів.
- Засвоєння студентами основних принципів та інструментарію щодо постановки задач, основних методів їх розв’язування та аналізу з метою широкого використання в економіці та підприємстві.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота.
- *Необхідні обов’язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* базовий курс «Економіко-математичні методи і моделі» є узагальнюючим, прикладним курсом економіко-математичного циклу, фундаментом для якого є базові дисципліни “Вища математика”, “Теорія ймовірностей та математична статистика”, “Математичне програмування”, “Дослідження операцій”, “Статистика”.
- *Зміст дисципліни:* . Концептуальні аспекти математичного моделювання економіки. Принципи побудови економетричних моделей. Парна лінійна регресія. Множинна регресія. Економетричні моделі з ознакою мультиколінеарності пояснюючих змінних. Економетричні моделі з ознакою гетероскедастичності залишків. Економетричні моделі з ознакою автокореляції залишків. Економетричні моделі динаміки. Основні поняття теорії та методів оптимізації. Лінійні оптимізаційні економіко-математичні моделі та методи. Лінійне програмування. Теорія двоїстості та двоїсті оцінки лінійних оптимізаційних задач. Типи оптимізаційних задач, що зводяться до лінійних моделей. Нелінійні оптимізаційні моделі та методи. Концептуальні засади ризикології в економіці та підприємстві. Система показників кількісного оцінювання ступеня ризику
- *Рекомендована література:*
- Наконечний С.Ш., Терещенко Т.О. Економетрія: Навч.-метод. Посібник для самос. Вивч дисц.- К.: КНЕУ, 2001.- 192 с.
- Вітлінський В.В. Моделювання економіки: Навч. посібник / В.В. Вітлінський. — К.: КНЕУ, 2003. — 408 с.
- Лугінін О.Є. Економіко-математичне моделювання: навч. посіб. / О.Є. Лугінін, В.М. Фомішина. — К.: Знання, 2011. — 342 с.
- Малихін В.І. Математичне моделювання економіки. М. З-під УРАО 1998р.
- Хазанова Л. Математичне моделювання в економіці. М.1998г.
- Жданов С. Економічні моделі і методи управління. М.Ельта 1998р.
- Рад Б. Моделювання систем. М. Вища школа 1999р.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська,

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-25**
- *Назва дисципліни:* **Економіка та організація праці**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 3
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота – 60 год.)
- *Форма контролю:* диференційований залік
- *Викладач:* д.е.н., доц. Дерій Ж.В.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати методи, прийоми і техніку аналізу трудових показників; стан нормування і оплати праці; основи організації і стимулювання ефективної діяльності працівників; вміння приймати практичні рішення щодо управління працею на макро- і мікрорівнях; аналізувати стан нормування і оплати праці; розробляти пропозиції по вдосконаленню організації праці в умовах реального виробництва.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Політекономія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Правове регулювання економіки», «Фінанси, гроші і кредит», «Економіка підприємства».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування у студентів системи теоретичних і практичних знань з питань регулювання соціально-трудова відносин, оплати праці, стимулювання оптимального використання ресурсів і підвищення продуктивності, ефективності праці, планування праці.
- *Рекомендована література:* Економіка праці та соціально-трудова відносини: [навч. посіб.] / [Акулов М.Г., Драбаніч А.В., Євась Т.В. та ін.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 328 с.; Шкільов О.В. Економіка праці і соціально-трудова відносини: [підручник] / [О.В. Шкільов, О.Д. Балан, В.А. Ткачук, Є.О. Ланченко, І.П. Гаврилюк, В.А. Ярославський, С.С. Барабан]; за ред. О.В. Шкільова. – К.: ЦП “Компринт”, 2015. – 750 с.; Іляш О.І. Економіка праці та соціально-трудова відносини: [навч. посіб.] / О.І. Іляш, С.С. Гринкевич. – К.: Знання, 2010. – 476 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-25**
- *Назва дисципліни:* **Економіка праці та соціально - трудові відносини**
- *Тип дисципліни:* вибіркова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 3
- *Семестр викладання:* осінній
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години – 30 год.; лекції – 16 год.; практичні заняття – 14 год.; самостійна робота – 60 год.)
- *Форма контролю:* диференційований залік
- *Викладач:* д.е.н., доц. Дерій Ж.В.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати теоретичні основи економіки праці в масштабах країни, галузі та конкретного підприємства (організації); вимоги до формування та використання трудових ресурсів, їх професійної підготовки, перепідготовки; основні особливості формування зайнятості і ринку праці в умовах ринкової економіки; порядок організації заробітної плати, встановлення оптимальних розмірів оплати праці; вміти: визначати показники продуктивності праці, розраховувати резерви її зростання; планувати і розраховувати трудомісткість продукції, чисельність робітників, спеціалістів, їх додаткову потребу на підприємстві (організації); визначати заробітну плату робітника при різних формах і системах оплати праці.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Політекономія», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Правове регулювання економіки», «Фінанси, гроші і кредит», «Економіка підприємства».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на надання студентам знань про процеси, що відбуваються в соціально-трудої сфері: зміни в зайнятості, формування та розвиток системи нових соціально-трудої відносин, становлення та функціонування ринку праці, сучасні підходи до управління людськими ресурсами, зміст і елементи організації праці, оцінка її ефективності й оплати, місце та роль Міжнародної організації праці в регулюванні соціально-трудої відносин.
- *Рекомендована література:* Економіка праці та соціально-трудої відносини: [навч. посіб.] / [Акулов М.Г., Драбаніч А.В., Свась Т.В. та ін.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 328 с.; Шкільов О.В. Економіка праці і соціально-трудої відносини: [підручник] / [О.В. Шкільов, О.Д. Балан, В.А. Ткачук, Є.О. Ланченко, І.П. Гаврилюк, В.А. Ярославський, С.С. Барабан]; за ред. О.В. Шкільова. – К.: ЦП “Компринт”, 2015. – 750 с.; Іляш О.І. Економіка праці та соціально-трудої відносини: [навч. посіб.] / О.І. Іляш, С.С. Гринкевич. – К.: Знання, 2010. – 476 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-26**
- *Назва дисципліни:* “ **Аналіз та моделювання економічних процесів** ”
- *Тип дисципліни:* нормативна, цикл загальної підготовки, блок обов’язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 3,4
- *Семестр викладання:* 5(осінній),6(весінній),7(осінній),8 (весінній)
- *Кількість кредитів:* 17 (загальна кількість годин – 510 год.; аудиторні години – 140 год.; лекції – 56 год.; лабораторні заняття – 42 год.; практичні заняття – 42 год.; самостійна робота - 370 год.)
- *Форма контролю:* залік(5,6,7 сем.), екзамен (8 сем)
- *Викладачі:* доцент Клінцов Л.М., ст.. викладач Бівойно Т.П.
- *Результати навчання:* формування навичок та умінь стосовно аналізу динамічних процесів економіки на підґрунті розроблення та застосування адекватних економіко-математичних моделей, використання інформаційних технологій і проведення аналізу отриманих результатів.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов’язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* базовий курс «Моделі економічної динаміки», Моделювання економіки“, ”Статистика“, ”Вища математика“, ”Математичне програмування“, “Теорія ймовірностей та математична статистика
- *Зміст дисципліни:* . Принципи моделювання динаміки економічних процесів. Якісні методи аналізу соціально-економічних систем і процесів. Синергетичний підхід до моделювання і аналізу економічних процесів. Рівновага й стабільність динамічних систем. Біфуркації в нелінійних динамічних системах. Катастрофи — стрибкоподібні зміни стану у динамічних системах. Хаос і керування динамічними економічними системами Нелінійні динамічні моделі. Моделі економічних змін.
- *Рекомендована література:*
 Кочура.С.В.,Косарєв В.М. Моделювання макроекономічної динаміки: Навчальний посібник.-К: Центр навчальної літератури, 2003.-236 с.
 Лысенко Ю.Г.,Петренко В.Л. и др. Экономическая динамика: Учебное пособие.-Донецк: ДонГУ, 2000,-176 с.
 Коляда Ю.В. Адаптивна парадигма моделювання економічної динаміки: монографія. - К.: К-ЕУ, 2011. – 297 с.
 Вітлінський В.В. Моделювання економіки: навч. Посібник. – К.:КНЕУ, 2003. – 408 с.
 Харрод Рой. Теория экономической динамики / Харрод Рой: пер. с англ. - М.:
 Агапова Т.М., Бехренс Д., Курран Д. Динамические системы в экономике - Донецк. ДонГУ, 2000.- 140с.
 Бочарников В.П. Практика моделирования в экономике. – СПб.: Наука, 2004. – 328 с.
 Гранберг А.Г. Динамические модели народного хозяйства.- М.: Экономика, 1985 - 240 с.
 Цисаль И.Ф., Нейман В.Г. Компьютерное моделирование экономики. – М.: Диалог – МИФИ, 2002. – 304 с.
 Лысенко Ю. Г., Иванов Н. Н., Минц А. Ю. Нейронные сети и генетические алгоритмы: Учеб. пособие — Донецк: ООО «Юго-Восток, Лтд», 2003.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік або екзамен).
- *Мова навчання:* українська,

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-27**
- *Назва дисципліни:* **Технології розробки програмного забезпечення**
- *Тип дисципліни:* нормативна
- *Рік навчання:* 3
- *Семестр викладання:* 5 (осінній), 6 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 7 (загальна кількість годин – 210 год.; аудиторні години –70 год.; лекції – 38 год.; лабораторні заняття – 32 год.; самостійна робота - 140 год.)
- *Форма контролю:* залік (5, 6 сем)
- *Викладачі:* ст. викл. Дрозд О.П., ст. викл. Прищеп С.І.
Результати навчання: У результаті вивчення дисципліни студент повинен вивчити загальні основи проектної діяльності, основні фази життєвого циклу проектів, основні види та методи контролю і управління виконанням проекту, набути навичок планування робіт у проекті, аналізу, опрацювання інформації, формування звітності, отримати навички ефективного використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні проектами.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* "Інформатика" , "Аналіз моделювання і управління ризиком", "Економіка та організація праці", "Інформаційні системи та технології управління", "Конфігурування інформаційних систем" та ін.
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на засвоєння знань з теоретичних засад і принципів організації виконання сучасних і перспективних проектів, основ використання інформаційних, програмно-апаратних і телекомунікаційних засобів для управління проектами.
- *Рекомендована література:*
 1. Косач І.А. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами: навч. посібник. 2014 р.
 2. Кожушко Л.Ф. Управління проектами: навчальний посібник. 2013 р.
 3. Тарасюк Г.М. Управління проектами: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. 2012 р.
 4. Іванова Н.Ю. Економічна теорія управління фірмою: навч. посібник. 2010 р.
 5. Ноздріна Л.В. Управління проектами: підручник. 2010 р.
 6. Cohen, Dennis The project manager`s MBA: how to translate project decisions into business success / DennisJ. Cohen, RobertJ. Graham. - Jossey-Bass. 2001. - 243 р.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання лабораторних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-27**
- *Назва дисципліни:* **Моделі та структури даних**
- *Тип дисципліни:* нормативна
- *Рік навчання:* 3
- *Семестр викладання:* 5 (осінній), 6 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 7 (загальна кількість годин – 210 год.; аудиторні години –70 год.; лекції – 38 год.; лабораторні заняття – 32 год.; самостійна робота - 140 год.)
- *Форма контролю:* залік (5, 6 сем)
- *Викладачі:* ст. викл. Дрозд О.П., ст. викл. Прищеп С.І.
Результати навчання: У результаті вивчення дисципліни студент повинен досліджувати і аналізувати інформаційні потоки на об'єкті; дати формальний опис економічних показників і документу як одиниці інформації, дати аналітичний і графічний опис структур даних, виконувати структурне перетворення даних, будувати моделі даних. Сферою реалізації набутих при вивченні дисципліни знань та вмінь є розробка інформаційного забезпечення системи управління та проектування баз і сховищ даних.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* ”Інформатика“ , ”Аналіз моделювання і управління ризиком“, ”Економіка та організація праці“, ”Інформаційні системи та технології управління“, “Конфігурування інформаційних систем” та ін.
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на засвоєння знань з теоретичних засад і принципів організації моделей та структур даних, основ використання систем управління базами даних.
- *Рекомендована література:*
 1. Косач І.А. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами: навч. посібник. 2014 р.
 2. Кожушко Л.Ф. Управління проектами: навчальний посібник. 2013 р.
 3. Тарасюк Г.М. Управління проектами: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. 2012 р.
 4. Іванова Н.Ю. Економічна теорія управління фірмою: навч. посібник. 2010 р.
 5. Ноздріна Л.В. Управління проектами: підручник. 2010 р.
 6. Cohen, Dennis The project manager`s MBA: how to translate project decisions into business success / DennisJ. Cohen, RobertJ. Graham. - Jossey-Bass. 2001. - 243 р.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання лабораторних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-28**
- *Назва дисципліни:* **Інформаційно-аналітична підтримка бізнес-процесів**
- *Тип дисципліни:* вибіркова
- *Рік навчання:* 3
- *Семестр викладання:* 5 (осінній), 6 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 8 (загальна кількість годин – 240 год.; аудиторні години –70 год.; лекції – 30 год.; практичні заняття – 12 год., лабораторні заняття – 28 год.; самостійна робота - 170 год.)
- *Форма контролю:* залік (5 сем), екзамен (6 сем)
- *Викладачі:* ст. викл. Дрозд О.П., ст. викл. Прищеп С.І.
Результати навчання: формування уявлення про принципи формування і основи функціонування інформаційних технологій управління бізнес-процесами, їх сучасний стан та перспективи розвитку; придбання знань про структуру і функціональні можливості сучасних інструментів автоматизації управління; придбання знань про основні інструменти і нотації моделювання бізнес-процесів; набуття практичних навичок роботи з інформаційними системами управління підприємством та ВРMS.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* "Інформатика" , "Аналіз моделювання і управління ризиком", "Економіка та організація праці", "Інформаційні системи та технології управління", "Конфігурування інформаційних систем" та ін.
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на підготовку фахівців, здатних моделювати і оптимізувати бізнес-процеси на підприємствах з метою підвищення ефективності бізнесу, визначати політику підприємств в області розвитку їх інформаційної інфраструктури, забезпечувати розробку спільних планів стратегічного розвитку інформаційних систем підприємств та проектів ІТ організацій.
- *Рекомендована література:*
 1. Косач І.А. Ділове адміністрування: менеджмент організацій та управління змінами: навч. посібник. 2014 р.
 2. Кожушко Л.Ф. Управління проектами: навчальний посібник. 2013 р.
 3. Тарасюк Г.М. Управління проектами: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. 2012 р.
 4. Іванова Н.Ю. Економічна теорія управління фірмою: навч. посібник. 2010 р.
 5. Ноздріна Л.В. Управління проектами: підручник. 2010 р.
 6. Cohen, Dennis The project manager`s MBA: how to translate project decisions into business success / Dennis J. Cohen, Robert J. Graham. - Jossey-Bass. 2001. - 243 p.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання лабораторних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-28**
- *Назва дисципліни:* **Системи штучного інтелекту**
- *Тип дисципліни:* вибіркова
- *Рік навчання:* 3
- *Семестр викладання:* 5 (осінній), 6 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 8 (загальна кількість годин – 240 год.; аудиторні години –70 год.; лекції – 30 год.; практичні заняття – 12 год., лабораторні заняття – 28 год.; самостійна робота - 170 год.)
- *Форма контролю:* залік (5 сем), екзамен (6 сем)
- *Викладачі:* ст. викл. Дрозд О.П., ст. викл. Прищеп С.І.
- *Результати навчання:* опанувати основи методів та інструментів систем штучного інтелекту, набути навичок їх використання для розв’язання прикладних задач. Навчальну дисципліну віднесено до групи освітньо-професійних дисциплін підготовки бакалаврів за напрямом підготовки "Комп’ютерні науки". Вона є невід’ємною частиною циклу комп’ютерних дисциплін, необхідних фахівцям для рішення інтелектуальних задач пошуку інформації в корпоративних базах даних, пошуку прихованих закономірностей у множині даних, прийняття рішень на основі використання систем правил та експертних систем.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* "Інформатика", "Аналіз моделювання і управління ризиком", "Економіка та організація праці", "Інформаційні системи та технології управління", "Конфігурування інформаційних систем" та ін.
- *Зміст дисципліни:* Базові поняття штучного інтелекту. Поняття про інтелект. Поняття штучного інтелекту. Поняття про дані та знання. Інтелектуальні задачі. Різні трактування інтелектуальної діяльності. Визначення штучного інтелекту за М. Мінським. Тест Тьюринга. Біологічні та соціальні моделі інтелекту. Агенти. Філософські аспекти проблеми штучного інтелекту. Можливість існування штучного інтелекту. Галузі застосування штучного інтелекту. Сприйняття і розпізнавання образів. Логічні ігри. Експертні системи. Розв’язання задач. Розуміння природної мови. Робототехніка. Класифікація систем штучного інтелекту.
- *Рекомендована література:*
 1. Боровиков В. Statistica. Искусство анализа данных на комьютере / В. Боровиков. – 2003. – 688 с.
 2. Дюк В. А. Data Mining – обнаружение знаний в базах данных / В. А. Дюк. – СПб : изд-во "БСК", 2003. – 240 с.
 3. Жамбю М. Иерархический кластер / М. Жамбю – М. : Финансы и статистика, 1988. – 300 с.
 4. Замков О. О. Математические методы в экономике / О. О. Замков, А. В. Толстопятенко, Ю. Н. Черемних – М. : ДИС, 1997. – 368 с.
 5. Искусственный интеллект : в 3-х кн. кн. 1 : Системы общения и экспертные системы : справочник / под ред. Э. В. Попова. – М. : Радио и связь, 1990. – 464 с.
 6. Искусственный интеллект : в 3-х кн. кн. 2 : Модели и методы : справочник / под ред. Д. А. Поспелова. – М. : Радио и связь, 1990. – 304 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання лабораторних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-29**
- *Назва дисципліни:* **Міжнародні економічні відносини**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін загальної підготовки
- *Рік навчання:* 3
- *Семестр викладання:* весняний
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години – 40 год.; лекції – 20 год.; практичні заняття – 20 год.; самостійна робота – 80 год.)
- *Форма контролю:* диференційований залік
- *Викладач:* к.е.н., доц. Хоменко І.О.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен розуміти суті МЕВ, взаємозв'язків їх форм, суб'єктів та рівнів; вміти аналізувати і оцінювати економічне, політико-правове, соціально-культурне середовище та інфраструктуру МЕВ; форми, методи і механізми регулювання міжнародної торгівлі; процеси міжнародного поділу праці, спеціалізації та кооперування; одержати знання з основних питань та проблем функціонування світової валютної системи, методології міжнародних розрахунків.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Політекономія», «Правове регулювання економіки», «Макроекономіка», «Державне регулювання економіки».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування системи теоретичних знань і практичних навичок в поглибленому освоєнні загальних закономірностей розвитку міжнародної економіки, вивченні особливостей основних форм міжнародних економічних відносин.
- *Рекомендована література:* Міжнародна економіка : [підручник] / В.В. Білоцерківець, О.О. Завгородня, В.К. Лебедева та ін.; за ред. А.О. Задої, В.М. Тарасевича. - К : Центр навчальної літератури, 2012. – 414 с.; Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини: [навч. посіб.] / Амеліна І.В., Попова Т.Л., Владимиров С.В. – К.: "Центр учбової літератури", 2013. – 256с.; Білоцерківець В.В. Міжнародна економіка: [підручник] / Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Лебедева В.К. та ін.]; за ред. А.О. Задої, В.М. Тарасевича -К.: Центр учбової літератури, 2012. - 416 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (диференційований залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-30**
- *Назва дисципліни:* **WEB-технології в бізнесі.**
- *Тип дисципліни:* вибіркова, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 3,4
- *Семестр викладання:* 7 (осінній), 6 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 16 (загальна кількість годин – 480 год.; аудиторні години – 150 год.; лекції –64 год.; лабораторні заняття – 86 год.; самостійна робота - 330 год.)
- *Форма контролю:* екзамен (6 сем.), залік (7 сем)
- *Викладачі:* доцент Клінцов Л.М..
- *Результати навчання:* Метою курсу є отримання студентами знань з різних видів сучасної підприємницької діяльності з використанням Internet, з технічними та програмними засобами реалізації інформаційних процесів.
- Внаслідок вивчення дисципліни студенти повинні мати уявлення про: поняття: технологія, інформаційна технологія, інтернет - технологія; принципи роботи мережі Інтернет; технології пошуку, передавання та отримання інформації в мережі Інтернет.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* студенти повинні до початку курсу опанувати знаннями та навичками в галузі інформатики та комп'ютерної техніки, програмування, системного аналізу, фахових дисциплін.
- *Зміст дисципліни:* студент повинен знати: основні особливості комерційної діяльності в Internet; класифікацію комп'ютерних мереж; Інтернет-ресурси для створення Web-застосунків. Вміти: здійснювати пошук, передавання інформації за допомогою мережевих технологій; здійснювати проектування інтернет-ресурсів, враховуючи вимоги бізнес логіки, навантажувальної ефективності та безпеки; вміти залучати відвідувачів інтернет-ресурсів з різних джерел; здійснювати залучення трафіку на інтернет-ресурс, використовуючи комерційні та некомерційні джерела; визначити основні метрики ефективності роботи інтернет-ресурсу з точки зору бізнес логіки; організувати заходи з оптимізації інтернет-ресурсу для поліпшення певних метрик; здійснювати збір даних про дії користувача і наочне відображення цих даних в репорт з метою оптимізації існуючої бізнес логіки; створювати зручний інтерфейс для ефективного використання інтернет-ресурсу відвідувачами; організовувати інтернет-ресурси, враховуючи сучасні вимоги до інтернет безпеки та безпеки даних користувача.
- *Рекомендована література:*
 Кузнецов М.С. Оцінка ефективності інформаційних систем: Навч.посібник. - Дніпропетровськ, НМетАУ, 2007.
 Афанасьєв М.В., Телишевська Л.І., Рудика В.І. Оцінка ефективності організаційно-технічних заходів. - Харків, ВД «Інжек», 2003.
 Скрипкин К. Г. Экономическая эффективность информационных систем. — М.: ДМК Пресс, 2002. - 256 с: ил.
 Черемных С.В., Семенов И.О., Ручкин В.С., Структурный анализ систем: IDEF-технологии. М.: Финансы и статистика, 2003.
 Таненбаум Э. Современные операционные системы. Изд-е 2. СПб., Питер, 2002
 Хусаинов Б.С. Структуры и алгоритмы обработки данных. М.: Финансы и Статистика, 2004.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська,

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-30**
- *Назва дисципліни:* **Програмні оболонки і пакети**
- *Тип дисципліни:* вибіркова
- *Рік навчання:* 3,4
- *Семестр викладання:* 7 (осінній), 6 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 16 (загальна кількість годин – 480 год.; аудиторні години – 150 год.; лекції –64 год.; лабораторні заняття – 86 год.; самостійна робота - 330 год.)
- *Форма контролю:* екзамен (6 сем.), залік (7 сем)
- *Викладачі:* доцент Клінцов Л.М..
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен вивчити концептуальні основи побудови програмних оболонок і пакетів, технології використання сучасних інструментальних засобів розроблення програмних виробів
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* ”Інформатика“, “Конфігурування інформаційних систем” та ін.
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування системи знань з методології побудови та використання програмних оболонок і пакетів, освоєння розвинутих і перспективних пакетів прикладних програм, проблемно-орієнтованих систем, а також використання програмних засобів з обробки різних видів інформації.
- *Рекомендована література:*
 Галіцин В. К., Сидоренко Ю. Т. Програмні оболонки і пакети: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2003. — 212 с.
 Береза, А.М. Основи створення інформаційних систем : навч. посіб. / А.М. Береза. - 2-е видання, перероб. і доп. - К. : КНЕУ, 2001. - 214 с.
 Бабенко, Л. Основи програмної інженерії : Навчальний посібник / Л.П. Бабенко, К.М. Лавріщева. - Київ. : Знання, 2001. - 269 с.
 Технологии проектирования программных систем: учеб. пособие / В.В. Казимир, Ю.Н. Коровайченко, В.В. Литвинов, С.Н. Шкарлет. - Чернигов. : ЧГТУ, 2013.
 Молодцова, О.П. Прикладне програмне забезпечення: навч.-методич. пос. для самост. вивч. дисц. / О.П. Молодцова. - К. : КНЕУ, 2000. - 264 с.
 Молодцова О.П. Управління якістю програмної продукції. Навч. Посібник. КНЕУ, 2001.- 248 с.
 Орлов, С. Технологии разработки программного обеспечения. Разработка сложных программных систем : учеб. пособие / С.А. Орлов. - 2-е изд. - СПб. : Питер, 2003. – 480 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-31**
- *Назва дисципліни:* **Навчальна практика**
- *Тип дисципліни:* нормативна, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 3
- *Семестр викладання:* 6 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 3 (загальна кількість годин – 90 год; самостійна робота - 90 год.)
- *Форма контролю:* залік
- *Викладачі:* доц. Міщенко М.В.
- *Результати навчання:* закріплення та поглиблення теоретичних знань, здобутих у процесі вивчення професійно-орієнтованих навчальних дисциплін, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за спеціальністю; набуття вміння збирати, узагальнювати та аналізувати конкретну економічну інформацію, робити самостійні висновки та пропозиції; отримання практичних навиків комплексного розв'язання професійних задач у галузі науково-дослідної, виробничої та комерційної діяльності з використанням економіко-математичних методів (ЕММ), програмних засобів, інформаційних систем та технологій.
- *Спосіб навчання:* самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* базовий курс з математики, інформатики, економіки.
- *Зміст дисципліни:* вивчення досвіду підприємств, обраних об'єктом практики в галузі методів організації та управління їх діяльністю, застосування комп'ютерної техніки та інформаційних технологій, закріплення і поглиблення теоретичних знань студентів, що отримані ними в процесі навчання; оволодіння функціональними обов'язками службових осіб з профілю майбутньої роботи, формування системного підходу до аналізу економічного об'єкта;
- *Рекомендована література:*
 Економіко-математичне моделювання: Навч. посібник / За заг. ред. В.В. Вітлінського. – К.: КНЕУ, 2008.
 Черняк О.І., Ставицький А.В., Черноус Г.О. Системи обробки економічної інформації. Підручник. -К.: Знання, 2006.
 Абдикеев Н.М., Китова О.В. Системы управления эффективностью бизнеса. Учеб. пособие. - М.: ИНФРА-М, 2010. – 282 с.
 Пономаренко В.С., Золотарьова І.О., Бутова Р.К. Інформаційні системи в сучасному бізнесі – Харків: Видавництво ХНЕУ, 2011. – 484 с..
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою (залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-32**
- *Назва дисципліни:* **Дискретна математика**
- *Тип дисципліни:* обов'язкова циклу дисциплін професійної підготовки
- *Рік навчання:* 4
- *Семестр викладання:* осінній (1), весняний (1)
- *Кількість кредитів:* 7 (загальна кількість годин – 180 год.; аудиторні години – 60 год.; лекції – 34 год.; практичні заняття – 10 год.; лабораторні заняття – 16 год.; самостійна робота - 120 год.)
- *Форма контролю:* залік (1 сем), залік (2 сем)
- *Викладачі:* Акименко А.М., доцент, к.ф.-м.н.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен знати: основні положення теорії множин, теорії графів та математичної логіки, принципи побудови формальних теорій різного типу, правила побудови алгоритмів та вимоги до них. Вміти: застосовувати на практиці різні математичні апарати, розробляти та втілювати в програмах алгоритми рішення задач на графах, мережах.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* «Вища математика», «Програмування».
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на оволодіння студентами математичних основ профільюючих дисциплін кафедри та методів побудови та реалізації ефективних алгоритмів. Основними завданнями вивчення дисципліни “Дискретні структури” є: Ознайомлення з основними принципами побудови формальних теорій. Вивчення основних принципів роботи з дискретними об'єктами.
- *Рекомендована література:*
 1. Кузнецов О.П., Адельсон-Вельский Г.М. Дискретная математика для инженера. - М.: Энергоатомиздат, 1988. - 480с.
 2. Грэй П. Алгебра, логика и базы данных: Пер. с англ. - М.: Машиностроение, 1989. - 260 с.
 3. Оре О. Теория графов: Пер. с англ. - М.: Либроком, 2009. - 354 с.
 4. Новиков Ф.А. Дискретная математика для программистов. – СПб.: Питер, 2001. – 302 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (іспит).
- *Мова навчання:* українська.

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-33**
- *Назва дисципліни:* **Корпоративні інформаційні системи в економіці**
- *Тип дисципліни:* нормативна, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 4
- *Семестр викладання:* 7 (осінній)
- *Кількість кредитів:* 5 (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години –40 год.; лекції –8 год.; лабораторні заняття – 16 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладачі:* доцент Клінцов Л.М..
- *Результати навчання:* у студентів знань і навичок щодо сучасних інформаційних систем і технологій, їх раціонального використання, а також практичних навичок ефективного використання сучасних інформаційних технологій у процесі здійснення управлінської діяльності в організації.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* студенти повинні до початку курсу опанувати знаннями та навичками в галузі інформатики та комп'ютерної техніки, програмування, системного аналізу, фахових дисциплін.
- *Зміст дисципліни:* Поняття і роль корпоративних інформаційних систем в управлінні бізнесом. Особливості архітектури клієнт-сервер у корпоративних інформаційних системах (КІС). Поняття базисної технології. Особливості технології КІС. Поняття логістики як основи організаційно-економічної стійкості підприємства. Компоненти логістики. Поняття контролінгу як інструменту управління підприємством. Загальна характеристика підсистеми управління матеріальними потоками УМП. Модулі обліку та звітності у КІС і їх загальна характеристика. Характеристика підсистеми управління персоналом і її складових. Телекомунікаційні процеси в корпоративних інформаційних системах. Загальна характеристика та сфера застосування програмного комплексу R-3 і реалізація функцій управління на їх основі. Характеристика програмних засобів з управління офісом."Офіс-2010", його складові та їх характеристика.
- *Рекомендована література:*
 1. *І.Войтенко А. И.* Информационные технологии в управлении // Управление персоналом. — 1996. — № 7. — С. 59—64,
 2. *Данилочкина Н. Г. и др.* Контроллинг как инструмент управления предприятием. — М.: ЮНИТИ, 1998. — 279 с.
 3. *Карминский А. М., Нестеров П. В.* Информатизация бизнеса. — М: Финансы и статистика, 1997. — 416 с.
 4. *Карминский А. М., Оленов Н. И., Примак А. Т. и др.* Контроллинг в бизнесе. — М.: Финансы и статистика, 1998. — 256 с.
 5. *Крикавський Є.* Логістика підприємства: Навч. посібник. — Львів: Вид-во ДУ «Львівська політехніка», 1996. — 160 с
 6. *Павленко Л.А.* Корпоративні інформаційні системи: Навчальний посібник.-2-ге вид. Стереотип.- Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2005.-260 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська,

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-34**
- *Назва дисципліни:* **Інформаційні технології в бізнесі.**
- *Тип дисципліни:* нормативна, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 4
- *Семестр викладання:* 7 (осінній)
- *Кількість кредитів:* 5 (загальна кількість годин – 150 год.; аудиторні години –40 год.; лекції –8 год.; лабораторні заняття – 16 год.; практичні заняття – 16 год.; самостійна робота - 90 год.)
- *Форма контролю:* екзамен
- *Викладачі:* доцент Клінцов Л.М..
- *Результати навчання:* Формування в студентів теоретичних знань та практичних навичок щодо вибору (розробки), впровадження та експлуатації інформаційних систем для організацій та підприємств промисловості, торгівлі, бюджетної, банківської та ін. сфер на основі розрахунків, аналізу й оцінки їх моделей, показників якості, технічної та економічної ефективності. Аналізувати функціонування ІС на базі сучасних телекомунікаційних технологій, оцінювати показники якості ІС та їх моделі функціонування, розраховувати та аналізувати показники технічної й економічної ефективності, оцінювати та вибирати ІС на основі економічних показників ефективності.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* студенти повинні до початку курсу опанувати знаннями та навичками в галузі інформатики та комп'ютерної техніки, програмування, системного аналізу, фахових дисциплін.
- *Зміст дисципліни:* Ефективність та проблеми її оцінювання. Інформаційні системи та основні напрямки їх розвитку. Закономірності, принципи та моделі функціонування ІС. Конфігурування ІС. Принципи організації конфігурації ІС. Якість інформаційних систем. Надійність. Безпека. Готовність. Вірогідність, контроль та захист інформації в ІС. Основні відомості з теорії надійності ІС. Економічна ефективність ІС, її критерії. Вибір ефективних ІС.
- *Рекомендована література:*
 Кузнецов М.С. Оцінка ефективності інформаційних систем: Навч.посібник. - Дніпропетровськ, НМетАУ, 2007.
 Афанасьєв М.В., Телишевська Л.І., Рудика В.І. Оцінка ефективності організаційно-технічних заходів. - Харків, ВД «Інжек», 2003.
 Скрипкин К. Г. Экономическая эффективность информационных систем. — М.: ДМК Пресс, 2002. - 256 с: ил.
 Черемных С.В., Семенов И.О., Ручкин В.С., Структурный анализ систем: IDEF-технологии. М.: Финансы и статистика, 2003.
 Таненбаум Э. Современные операционные системы. Изд-е 2. СПб., Питер, 2002
 Хусаинов Б.С. Структуры и алгоритмы обработки данных. М.: Финансы и Статистика, 2004.
 Палюх Б.В., Мироненко А.С. Надёжность и эффективность экономических информационных систем: Учебное пособие. 1-е изд. Тверь: ТГТУ, 2003. 144 с
 Маклаков С.В. Моделирование бизнес-процессов с AllFusion Process Modeler.- М.: Диалог-МИФИ, 2008 - 224 с
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська,

- *Код дисципліни: 051-ІС-Б-35*
- *Назва дисципліни: Економіка та організація інформаційного бізнесу*
- *Тип дисципліни:* вибіркова, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 4
- *Семестр викладання:* 7 (осінній)
- *Кількість кредитів:* 6 (загальна кількість годин – 180 год.; аудиторні години –50 год.; лекції –26 год.; лабораторні заняття – 24 год.; самостійна робота - 130 год.)
- *Форма контролю:* екзамен (7 сем)
- *Викладачі:* доцент Клінцов Л.М..
- *Результати навчання:* у студентів знань і навичок щодо сучасних інформаційних систем і технологій, їх раціонального використання, а також практичних навичок ефективного використання сучасних інформаційних технологій у процесі здійснення управлінської діяльності в організації.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* студенти повинні до початку курсу опанувати знаннями та навичками в галузі інформатики та комп'ютерної техніки, програмування, системного аналізу, фахових дисциплін.
- *Зміст дисципліни:* Поняття і роль корпоративних інформаційних систем в управлінні бізнесом. Особливості архітектури клієнт-сервер у корпоративних інформаційних системах (КІС). Поняття базисної технології. Особливості технології КІС. Поняття логістики як основи організаційно-економічної стійкості підприємства. Компоненти логістики. Поняття контролінгу як інструменту управління підприємством. Загальна характеристика підсистеми управління матеріальними потоками УМП. Модулі обліку та звітності у КІС і їх загальна характеристика. Характеристика підсистеми управління персоналом і її складових. Телекомунікаційні процеси в корпоративних інформаційних системах. Загальна характеристика та сфера застосування програмного комплексу R-3 і реалізація функцій управління на їх основі. Характеристика програмних засобів з управління офісом."Офіс-2010", його складові та їх характеристика.
- *Рекомендована література:*
І.Войтенко А. І. Информационные технологии в управлении // Управление персоналом. — 1996. — № 7. — С. 59—64,
Данилочкина Н. Г. и др. Контроллинг как инструмент управления предприятием. — М.: ЮНИТИ, 1998. — 279 с.
Карминский А. М., Нестеров П. В. Информатизация бизнеса. — М: Финансы и статистика, 1997. — 416 с.
Карминский А. М., Оленов Н. И., Примак А. Т. и др. Контроллинг в бизнесе. — М.: Финансы и статистика, 1998. — 256 с.
Крикавський Є. Логістика підприємства: Навч. посібник. — Львів: Вид-во ДУ «Львівська політехніка», 1996. — 160 с
Павленко Л.А. Корпоративні інформаційні системи: Навчальний посібник.-2-ге вид. Стереотип.- Х.: ВД „ІНЖЕК”, 2005.-260 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-35**
- *Назва дисципліни:* **Моделі управління інформаційними технологіями**
- *Тип дисципліни:* вибіркова, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 4
- *Семестр викладання:* 7 (осінній)
- *Кількість кредитів:* 6 (загальна кількість годин – 180 год.; аудиторні години –50 год.; лекції –26 год.; лабораторні заняття – 24 год.; самостійна робота - 130 год.)
- *Форма контролю:* екзамен (7 сем)
- *Викладачі:* доцент Клінцов Л.М..
- *Результати навчання:* *Формування теоретичних знань і практичних навичок зі створення ефективної інформаційної інфраструктури бізнесу на основі впровадження сучасних моделей управління інформаційними технологіями для підвищення конкурентоспроможності підприємства.*
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* студенти повинні до початку курсу опанувати знаннями та навичками в галузі інформатики та комп'ютерної техніки, програмування, системного аналізу, фахових дисциплін.
- *Зміст дисципліни:* Поняття інформаційної інфраструктури і проблеми управління нею. ІТ-менеджмент, ІТ-сервіс, процесна та функціональна моделі керування ІТ. Поняття і типова модель ІТ ІТSM. Основні групи бізнес – процесів ІТSM і їх коротка характеристика. Загальний опис методології управління інформаційною інфраструктурою від ІВМ.
- *Рекомендована література:*
- Бон Я.В., Кеммерлінг Г., Пондман Д. Введение в ИТ Сервис-менеджмент / Под ред. Потоцкого М.Ю.; Пер. с англ. — М.: itSMF; ITExpert, 2003.
- Брукс П. Метрики для управления ИТ-услугами / Питер Брукс; Пер. англ. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. — 283с.
- Hewlett-Packard. Решения для управления ИТ-ресурсами предприятия. — [Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://hp.ru/openview/>
- Департамент систем управления CompuTel. Системы управления ИТ-инфраструктурой на базе ПО IBM Tivoli. — [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://tivoli.computel.ru/>
- MicrosoftOperationsFramework (MOF) . — [Електронний ресурс]. Режим доступу.: <http://www.microsoft.com/technet/solutionaccelerators/cits/mo/mof/default.mspx>
- Microsoft для бизнеса и промышленности. — [Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://www.microsoft.com/Rus/Business/Default.mspx>
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-36**
- *Назва дисципліни:* **Комп'ютерні мережі та телекомунікації**
- *Тип дисципліни:* вибіркова, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 4
- *Семестр викладання:* 7 (осінній), 8(весняний)
- *Кількість кредитів:* 8 (загальна кількість годин – 240 год.; аудиторні години –70 год.; лекції – 36 год.; лабораторні заняття – 34 год.; самостійна робота - 170 год.)
- *Форма контролю:* екзамен (7 сем), залік (8 сем)
- *Викладачі:* доц. Міщенко М.В.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен вивчити: передумови створення комп'ютерних мереж, загальні положення про комп'ютерні мережі, типи комп'ютерних мереж, програмне забезпечення комп'ютерних мереж, принципи побудови локальних, корпоративних, регіональних і глобальних мереж, захист інформації в комп'ютерних мережах.
- Набути навичок самостійної роботи з комп'ютерними мережами, ефективного використання сучасних локальних і глобальних комп'ютерних мереж.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* базовий курс з інформатики, фізики і математики на молодших курсах університету.
- *Зміст дисципліни:* Курс спрямований на формування сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури, набуття практичних навичок роботи на сучасній комп'ютерній техніці, оволодіння методами використання сучасних локальних і глобальних комп'ютерних мереж.
- *Рекомендована література:*
 Евдокимов В.В. и др. Экономическая Информатика: Учебник для вузов /под ред. В.В.Евдокимова. – С. –пб., 2007.
 Кулаков Ю.А., Омелянский С. Компьютерные сети. Выбор, установка, использование и администрирование: Уч. пособие. К.:Юниор, 2009г.
 Локальные вычислительные сети: Конфигурация и технические средства. Т.6. М., 2003г.
 Лоу Д. Компьютерные сети для «чайников» К.:Диалектика, 2005г.
 Могилев А.В. и др. Информатика: Уч. пособие /По ред. Е.К. Хеннра. М.:Academia, 2000.
 Информатика. Комп'ютерна техніка. Комп'ютерні технології: Підручник/ В.А. Баженов, П.С. Венгерский, В.М. Горлач та ін. – К.: Каравела, 2007. – 639 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська,

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-36**
- *Назва дисципліни:* **Розподілена обробка даних**
- *Тип дисципліни:* вибіркова, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 4
- *Семестр викладання:* 7 (осінній), 8(весняний)
- *Кількість кредитів:* 8 (загальна кількість годин – 240 год.; аудиторні години –70 год.; лекції – 36 год.; лабораторні заняття – 34 год.; самостійна робота - 170 год.)
- *Форма контролю:* екзамен (7 сем), залік (8 сем)
- *Викладачі:* доц. Міщенко М.В.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен ознайомитися з основними архітектурами розподілених систем, набути навичок ефективного використання розподілених систем різної архітектури та оволодіти сучасними засобами побудови розподілених систем.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* базовий курс з інформатики, фізики і математики на молодших курсах університету.
- *Зміст дисципліни:* Під час вивчення дисципліни розглядатимуться загальнопоширені технології побудови розподілених систем, зокрема засоби сітьового програмування мовою Java, механізми віддаленого виклику методів та розробка розподілених Web-застосувань, а також новітні технології побудови розподілених систем, а саме об'єктні розподілені технології CORBA, DCOM, EJB, технології побудови розподілених інформаційних систем, технологія створення ефективних територіально-розподілених гетерогенних мереж для високопродуктивних обчислень GRID та агентно-орієнтоване програмування.
- *Рекомендована література:*
 Евдокимов В.В. и др. Экономическая Информатика: Учебник для вузов /под ред. В.В.Евдокимова. – С. –пб., 2007.
 Блэк Ю. Сети ЭВМ: протоколы, стандарты, интерфейсы. — М.: Мир, 1990.
 Гаврилова Т. А., Хорошевский В. Ф. Базы знаний интеллектуальных систем. — СПб.: Питер, 2001.
 Корнеев В. В. Параллельные вычислительные системы. — М.: Но- лидж, 1999.
 Кровчик Э. и др. NET. Сетевое программирование для профессионалов. — М.: Лори, 2005.
 Кулаков Ю. А., Луцкий Г. М. Компьютерные сети. — К.: Юниор, 1998.
 Мартин Дж. Вычислительные сети и распределенная обработка данных.
 Олифер В. Г., Олифер Н. А. Компьютерные сети. Принципы, технологии, протоколы. — СПб.: Питер, 2000.
 Соммервилл И. Инженерия программного обеспечения. — М.: Изд. дом “Вильямс”, 2002.
 Таненбаум Э., Стеен ван М. Распределенные системы. Принципы и парадигмы. — СПб.: Питер, 2003.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (екзамен).
- *Мова навчання:* українська,

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-37**
- *Назва дисципліни:* **“Управління ризиками”**
- *Тип дисципліни:* нормативна, цикл загальної підготовки, блок обов’язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 4
- *Семестр викладання:* 8 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 3(загальна кількість годин – 90 год.; аудиторні години –30 год.; лекції – 14 год.; лабораторні заняття – 16 год.; практичні заняття – 0 год.; самостійна робота - 60 год.)
- *Форма контролю:* залік
- *Викладачі:* доцент. Кліцов Л.М., ст. викл. Бівойно Т.П.
- *Результати навчання:* У результаті вивчення дисципліни студент повинен вивчити основи сучасної економічної ризикології та на основі набутої систематизованої інформації, сформуванати комплексну систему знань і практичних навичок обґрунтування господарських рішень із різним ступенем невизначеності та ризику. Усвідомити, що економічні процеси зазнають впливу некерованих чинників та відбуваються в умовах невизначеності, принципової неможливості здійснення точних економічних прогнозів, необхідних для прийняття економічних рішень, засвоїти методичні підходи щодо аналізу ризиків та управління ними.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* Вивчення дисципліни базується на знаннях дисциплін: ”Економіка“, ”Статистика“, ”Вища математика“, ”Математичне програмування“, ”Теорія ймовірностей та математична статистика”.
- *Зміст дисципліни:* Ризик у менеджменті, основні принципи його аналізу. Природа ризику. Об’єкт, предмет, цілі, завдання дисципліни. Взаємозв’язки курсу з суміжними дисциплінами. Теорія корисності, диверсифікація. Теорія портфеля. Теорія ігор та моделювання ризику. Прийняття багатоцільових рішень. Моделі і методи стохастичного програмування. Вартість, час, ризик та стратегічний менеджмент. Використання запасів та резервів матеріалів для зменшення ризику
- *Рекомендована література:*
- Вітлінський В. В., Верченко П. І. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2000. — 292 с.
- Вітлінський В.В. Наконечний С.І. Ризик у менеджменті. - К.:ТОВ ”Борисфен-М“, 1996.- 336 с.
- Гафт М.Г. Принятие решений при многих критериях М. : Знание 1979.- 64 с.
- Донець Л.І. Економічні ризики та методи їх вимірювання: Навчальний посібник.- К.: Центр навчальної літератури, 2006.- 312с.
- Івченко І.Ю. Економічні ризики: Навчальний посібник.- К.: „Центр навчальної літератури”, 2004.- 304 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-38**
- *Назва дисципліни:* **Захист економічної інформації.**
- *Тип дисципліни:* вибіркова, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 4
- *Семестр викладання:* 8 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції –20 год.; лабораторні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.)
- *Форма контролю:* залік (8 сем)
- *Викладачі:* доцент Міщенко М.В.
- *Результати навчання:* Формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок щодо оволодіння знаннями та вміннями, які створять теоретичний і практичний фундамент, необхідний для аналізу загроз виникаючих при зберіганні, обробленні та передачі інформації; побудові системи захисту інформації на основі використання методів традиційної криптографії та криптографії з відкритим ключем.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* студенти повинні до початку курсу опанувати знаннями та навичками в галузі інформатики та комп'ютерної техніки, програмування, системного аналізу, фахових дисциплін.
- *Зміст дисципліни:* Роль інформації в сучасному світі, значення захисту. Основні поняття та визначення. Критична, конфіденційна, особиста, державна інформація. Державна таємниця. Роль захисту інформації в ІС. . Вимоги щодо безпеки системи, ризику безпеки. Послуги безпеки: конфіденційність, цілісність, доступність, причетність, спостереженість. Визначення і класифікація задач курування доступом до ресурсів. Поняття "держатель" та "власник" інформації. Класифікація суб'єктів і об'єктів доступу. Модель управління доступом. Типи порушників. Класифікація мережних загроз та атак. Захист інформації за рівнями ISO\OSI. Фільтрація трафіка. Захист інформації за допомогою міжмережних екранів. Захист інформації на мережному рівні. Протоколи IPSec, SSL, TLS, їх сутність. Захищена електронна пошта.
- *Рекомендована література:*
- Палюх Б.В., Мироненко А.С. Надёжность и эффективность экономических информационных систем: Учебное пособие. 1-е изд. Тверь: ТГТУ, 2003. 144 с.
- Емельянов С. П. Основы информационной безопасности: Конспект лекций. – Одесса: Юридична література, 2003. – 200 с.
- Столлингс В. Криптография и защита сетей: принципы и практика / Пер. с англ. – 2-е изд. – М.: Издательский дом "Вильямс", 2001. – 672 с.
- Вербіцький О. В. Вступ до криптології. – Львів: ВНТЛ, 1998. – 248 с.
- Пономаренко В. С. Основи захисту інформації. Навчальний посібник / В. С. Пономаренко, І. В Журавльова. – Харків: Вид. ХДЕУ, 2003. – 176 с. 7. Цифровая стеганография / В. Г. Грибунин, И. Н. Оков, И. В. Туринцев. – М.: СОЛОН-Прес, 2002. – 272 с. (Серия "Аспекты защиты")
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська,

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-38**
- *Назва дисципліни:* **Основи прикладної криптографії.**
- *Тип дисципліни:* вибіркова, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 4
- *Семестр викладання:* 8 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 4 (загальна кількість годин – 120 год.; аудиторні години –40 год.; лекції –20 год.; лабораторні заняття – 20 год.; самостійна робота - 80 год.)
- *Форма контролю:* залік (8 сем)
- *Викладачі:* доцент Міщенко М.В.
- *Результати навчання:* Висвітлення нових аспектів теорії інформації, теорії інформаційної безпеки та криптографічного перетворення даних, що виникають у зв'язку з можливостями застосування обчислювальної техніки, сучасних прикладних методів перетворення інформації із застосуванням комп'ютерних технологій, зокрема, криптографічні перетворення за допомогою ЕОМ із заданими властивостями, криптоаналітичної оцінки стійкості криптографічних перетворень, оцінка вразливості підсистем захисту інформації у автоматизованих систем до атак зловмисників, збір та первинна обробка інформації з виробленням оптимальних рішень та управляючих впливів.
- *Спосіб навчання:* аудиторна та самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* студенти повинні до початку курсу опанувати знаннями та навичками в галузі інформатики та комп'ютерної техніки, програмування, системного аналізу, фахових дисциплін.
- *Зміст дисципліни:* Основні поняття та симетричні криптосистеми. Асиметричні криптосистеми та особливості побудови криптографічних систем захисту інформації. Генератори випадкових та псевдовипадкових послідовностей. Статистичні тести. Криптографічно безпечні генератори псевдовипадкових послідовностей. Підходи до створення комплексної системи захисту інформації.
- *Рекомендована література:*
 В.А. Хорошко, А.А. Чекотков. Методы и средства защиты информации. –Юниор, 2003. 479 с.
 Столингс В. Криптография и защита сетей: принципы и практика. 3-е издание. –М: Издательский дом «Вильямс», 2001. –672 с.
 К. Шеннон. Теория связи в секретных системах // Работы по теории информации и кибернетике. М., ИЛ, 1963. -с. 333-369.
 В.В. Домарев. Безопасность информационных технологий. Методология создания систем защиты. — К.: ООО “ДС”, 2001. 688 с.
 В.В. Домарев. Защита информации и безопасность компьютерных систем. К.: Издательство ДиаСофт, 1999. 480 с.
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою: поточний контроль – 60 балів (модульні контрольні роботи, виконання практичних завдань); підсумковий контроль – 40 балів (залік).
- *Мова навчання:* українська,

- *Код дисципліни:* **051-ІС-Б-39**
- *Назва дисципліни:* **Виробнича практика**
- *Тип дисципліни:* нормативна, цикл загальної підготовки, блок обов'язкових навчальних дисциплін
- *Рік навчання:* 4
- *Семестр викладання:* 8 (весняний)
- *Кількість кредитів:* 6 (загальна кількість годин – 180 год; самостійна робота - 180 год.)
- *Форма контролю:* залік
- *Викладачі:* доц. Міщенко М.В.
- *Результати навчання:* систематизація, закріплення та поглиблення теоретичних знань, здобутих в процесі вивчення професійно-орієнтованих навчальних дисциплін; набуття та удосконалення практичних навичок і умінь за спеціальністю; формування у студентів професійних умінь і навичок застосування принципів та інструментарію моделювання у реальних ринкових умовах;
- *Спосіб навчання:* самостійна робота
- *Необхідні обов'язкові попередні модулі (навчальні дисципліни):* базовий курс з математики, інформатики, економіки.
- *Зміст дисципліни:* ознайомлення зі структурою, технологічним оснащенням підприємства чи установи (бази практики) та організацією, методами роботи спеціалістів на різних рівнях управління в процесі здійснення основних видів діяльності; вивчення досвіду підприємств, обраних об'єктом практики, з питань методів організації та управління їх діяльністю, застосування комп'ютерної техніки та інформаційних технологій; оволодіння функціональними обов'язками службових осіб з профілю майбутньої роботи, формування системного підходу до аналізу економічного об'єкта; формування та розвиток у студентів професійного вміння приймати самостійні рішення в умовах конкретного виробництва; оволодіння сучасними методами, формами організації праці, знаряддями праці в галузі їх майбутньої спеціальності; здобуття практичних навичок та досвіду роботи в галузі застосування знань з економіки, економіко-математичного моделювання та нових комп'ютерних інформаційних технологій, автоматизованих систем управління підприємствами, автоматизованих систем обробки економічної інформації, автоматизованих систем управління технологічними процесами.
- *Рекомендована література:*

Економіко-математичне моделювання: Навч. посібник / За заг. ред. В.В. Вітлінського. – К.: КНЕУ, 2008.

Черняк О.І., Ставицький А.В., Чорноус Г.О. Системи обробки економічної інформації. Підручник. -К.: Знання, 2006.

Абдикеев Н.М., Китова О.В. Системы управления эффективностью бизнеса. Учеб. пособие. - М.: ИНФРА-М, 2010. – 282 с.

Пономаренко В.С., Золотарьова І.О., Бутова Р.К. Інформаційні системи в сучасному бізнесі – Харків: Видавництво ХНЕУ, 2011. – 484 с..
- *Форми і методи навчання:* лекції, лабораторні заняття, практичні заняття, самостійна робота
- *Методи і критерії оцінювання:* рейтингове оцінювання за 100-бальною системою (залік).
- *Мова навчання:* українська